

KAM

po Česku

www.kampocesku.cz

*Noviny nejsou
nic jiného než
jako kroniky
a letopisy, jež se pro
potomky na věčnou
památku spisují.*

-Václav Matěj Kramerius-

Dále, od
hradu dále.
Apríl!

Město Klášterec nad Ohří,
Zámek Klášterec nad Ohří
a agentura Subiton uvádějí
ve dnech 4. - 9. července 2017

13. ročník letního hudebního festivalu a houslových kurzů

Klášterecké hudební prameny

4. 7. 2017 od 18.00 hodin - Protestantský kostel, Grossrückerswalde vstupné dobrovolné

Slavnostní koncert v partnerské obci

Klášterecké hudební prameny zahájí Jaroslav Svěcený společně s Michaelou Káčerkovou (varhany a virginal) v partnerské obci Grossrückerswalde (SRN).

5. 7. 2017 od 19.30 hodin - Zámek - nádvoří zámku

vstupné 250,-Kč

Šanson v gala

Jaroslav Svěcený - housle, Renata Drössler - zpěv, Petr Ožana - klavír
Zdeňka Volencová Žádníková - průvodce večerem.

6. 7. 2017 od 19.30 hodin - Kostel Nejsvětější Trojice

vstupné 250,-Kč

Sváteční koncert

Jaroslav Svěcený - housle, Ladislav Kozderka - trubka,
Michaela Káčerková - varhany a virginal, Jirí Vejvoda - průvodní slovo.

7. 7. 2017 od 19.30 hodin - Zámek - nádvoří zámku

vstupné 250,-Kč

Nejen kytara na zámku

Jaroslav Svěcený - housle, Lubomír Brabec - kytara, Žofie Vokálková - flétna.

8. 7. 2017 od 10 - 16 hodin - Zámek - renesanční sály

vstupné 50,-Kč

Výstava houslí, viol a smyčců

Dvě komentované prohlídky s Jaroslavem Svěceným o nástrojích z období 18. - 21. století.

8. 7. 2017 od 19.30 hodin - Zámek - nádvoří zámku

vstupné 300,-Kč

Letní setkání žánrů aneb hudba napříč světadíly

Jaroslav Svěcený - housle, Leona Machálková - zpěv, Radek Krámpf - vibrafón a marimba,
Ladislav Horák - akordeon a bandoneon, Lukáš Sommer - kytara, Petr Berki - klávesy,
Vítek Švec - kontrabas.

9. 7. 2017 od 14.00 hodin - Zámek - renesanční sál

vstupné 50,-Kč

Mládí na podiu

Festivalový koncert účastníků houslových kurzů, Václav Mácha - klavír

9. 7. 2017 od 19.30 hodin - Zámek - nádvoří zámku

vstupné 300,-Kč

Klášterecké gala - závěrečný koncert

Jaroslav Svěcený - housle, Jitka Hosprová - viola, Filip Bandžak - zpěv,
Virtuosí Pragenses - komorní orchestr.

 Klášterec nad Ohří
město porcelánu

 TOYODA GOSSEI

 RODINNÉ STŘÍBRNO
ÚSTECKÉHO KRAJE

 Kultura Klášterec.cz
KULTURNÍ INFOSERVIS

 KAM
PO ČESKU REDAKCE
www.kampocesku.cz

Rezervace a předprodej vstupenek bude zahájen od 10. 4. 2017

Zámek Klášterec nad Ohří

Tel. 474 375 436

Chomutovská 1

E-mail: info@zamek-klasterec.cz

431 51 Klášterec nad Ohří

Web: zamek.klasterec.cz

Prodej vstupenek na místě nejpozději do 15 min. před začátkem koncertu

Milí čtenáři,
také máte pocit, že vám život kolem hlavy doslova sviští? Na nic není čas, a pokud se náhodou čas najde, není nálada. Komunikace s okolním světem se smrškla do ušišlaných zpráv v telefonu. Je po-

třeba si ale uvědomit, že dokud něco nebo někoho máme, neříkejme až zítra. Můžeme to ztratit už dnes a zítra bude pozdě. Naši předkové věděli, že klíčem k tomu, jací budeme, je rodina. Rodina harmonická a úplná, postavená na lásce, veselý myslí, pochopení a osobnost neníčících ústupcích. Česko je prý na dobré cestě, přesněji na 23. místě v žebříčku nejšťastnějších zemí světa. Tak snad se už zas budou rodit veselé děti veselým rodičům.

Přestože nemám nic proti tomu, že se historie opakuje, jaro je tu zas a my bychom už měli vědět, že bývá zrádné. Třeba když na sv. Jiří vylézají hadi a já, zní to nebezpečně, ale není se čeho bát. Nejsme ještě tolik jedovatí. Bát bychom se měli spíše pylu jarní květeny, o které řekl jednou jeden král: „Styd' se, hloupá květeno!“ Což o to, květena by se i klidně styděla, tedy vědět za co. Ohroženým turistům proto doporučuji raději sledovat pylové zpravodajství než zehrat na květenu.

Raději s námi vstupte do památkového vydání a rozhlédněte se kolem sebe. Je tolik krásných míst, která stojí za to vidět. Navíc když mají letos památky vstupy zdarma, ceny ubytování budou do 20 Kč za osobu a noc, polední menička díky EET za hubičku a jízdné nám bude stát vracet na daních. Apríl! A ještě tři další aprílové žertíky jsme vám, milí čtenáři, poschovávali do tohoto vydání nádvakem. Najdete je? Pokud ano, napište nám. Nejvtipnějšího nálezce po zásluze odměníme...

Luděk Sládek, šéfredaktor

Mučednická smrt Slavníka
3

Od expresionismu ke kubismu
6

Hrad a zámek Klenová
14

Ústecký kraj z výšky nebo ze sedla kola
18-19

Karel Poláček postskriptum
22

S dětmi za zábavou do Pardubického kraje
26

Vydejte se do muzea v Kopřivnici
30

Kláster cisterciáků na Zbraslavi
4

Jindřichův Hradec ožívá, zima práskla do bot a jaro je tu
13

Na výlet za krovy z doby Karlovy
16

Kadaň – město plné památek a zajímavostí
21

Rok renesanční šlechty v Libereckém kraji
23

Architektura v Ústí nad Orlicí
27

Velikonoce na Valašsku
31

Turistický magazín KAM po Česku

vydává: Vydavatelství KAM po Česku s.r.o.
registrováno: MK ČR E 17865 ISSN 1802-8640
adresa redakce: Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3
tel.: +420 222 944 816-7; mobil: +420 602 223 279
www.kampocesku.cz
vydavatelka: Lucie Sládková (sladkova@kampocesku.cz)
šéfredaktor: Luděk Sládek (ludek@kampocesku.cz)
produkce: Marie Kulinkovská (kulinkovska@kampocesku.cz)
zástupce šéfredaktora: Martina Jurová (martina@kampocesku.cz)
zástupce šéfredaktora: Miroslav Foltýn (foltyn@kampocesku.cz)
redakce: (redakce@kampocesku.cz)
předplatné: 252 Kč | 9 vydání (predplatne@kampocesku.cz)

inzerce: (inzerce@kampocesku.cz)
česká korektura: Marcela Wimmerová
grafický návrh a zpracování: Luděk Dolejší (dolejsi@kampocesku.cz)
webmistr: Jakub Novák
tisk: Akontext, spol. s r. o.; distribuce: PPL CZ s.r.o.
Přijetím díla k uveřejnění nabývá vydavatel práva k jeho šíření v tištěné i elektronické podobě. Za zveřejnění inzerce a PR článků odpovídá zadavatel, za změnu programu odpovídá pořadatel. Přetisk a jakékoli šíření jsou povoleny pouze se souhlasem vydavatele.
foto na titulní straně: © redakce, Pavel Trnka

vyšlo
25. března

Svatopluk v mnišském rouše na Arnulfově dvoře (Dalimilova kronika)

Když Arnulf táhl (1125 let)

Arnulf Korutanský (kolem 850 – 8. 12. 899), východofranský a italský král a římský císař, byl vévodou bavorským a vládl v Korutanech. Byl příslušníkem východofranské větve Karlovců, jediný, leč nemanželský syn krále Karlomana.

Bylo to složité, přesto se snažil udržet jednotu své říše. V říjnu 891 u Lovaně zvítězil nad Normany a pokračoval ve válčení s velkomoravskou říší, kterou si ne a ne podrobit. Roku 890 sice uznal vládu krále Svatopluka nad Čechami, ale vzápětí proti němu zahájil roku 892 novou válku a opět neuspěl. Teprve po Svatoplukově smrti (895) složila Arnulfovi slib věrnosti česká knížata Spytihněv I. a Vítislav.

-lgs-

foto © Wikimedia Commons

Žalovat se nemá, ale... (1120 let)

Do Řezna roku 897 dorazilo opakovaně poselství zástupců českých knížat, které si tu stěžovalo na útlak ze strany Moravanů. Stalo se to za vlády knížete Spytihněva I. (asi 874/875 – 915), syna prvního českého křesťanského knížete Bořivoje a sv. Ludmily.

Za vlády mladého Spytihněva přicházejí do Čech kněží z Bavor i dalších zemí Východofranské říše a knížectví je fakticky připojeno k řezenské diecézi. Důvodem vyslání poselstva byla skutečnost, že roku 896 nebo 897 se pokoušejí Moravané (Mojmír II.) Čechy vojensky ovládnout, leč neúspěšně. Nicméně

Čechy vojensky ovládnout, leč neúspěšně. Nicméně

Spytihněv a další vévodové z Čech žádají v Řezně Arnulfa o podporu.

Josef Grof

Erb dynastie Přemyslovců

foto © Wikimedia Commons

KAM na výlet s ALENOU ČINČEROVOU

Alena Činčerová, scenáristka a režisérka, vystudovala režii dokumentární tvorby na FAMU v Praze. Zpočátku pracovala pod vedením a posléze jako spolupracovnice svého otce, režiséra a spoluvůdce legendárního Kinoautomatu Radúze Činčery (1923–1999). Věnuje se převážně multimediálním programům a dokumentárními filmům. Na svém kontě má již přes

180 titulů (dokumentární cykly GEN, Cestománie, Jak se žije, cykly věnované problematice drog). K jejím významným dokumentům patří hodinový epos Sedláci, o síle vztahu k rodným gruntům, natáčený v průběhu jedenácti let na přelomu dvou režimů. K její nedávné tvorbě patří herecké portréty do prestižního cyklu České televize Neobyčejné životy, populární zábavný cyklus Komici na jedničku a především osmidílný projekt Modrá krev o českých šlechtických rodech. Alena Činčerová

Alena Činčerová s Františkem Kinským před zámek v Kostelci nad Orlicí

získala za své dílo řadu festivalových cen.

A kam by pozvala naše čtenáře na výlet?

Zůstanu stylová a pozvu všechny do zámku v Kostelci nad Orlicí. Za totality tu byl Výzkumný ústav chovu prasat. Objektu hrozilo zřícení. Dnes je zámek nádherně zrekonstruovaný. Kolem je krásný anglický park plný vzácných rostlin. Teď tam třeba kvetou

tisícovky bledulí. A hned u zámku je sympatická Toniova zámecká kavárna, kde si můžete dát úžasnou dobrotu přímo z kuchyně Kristiana Kinského. A často tu potkáte i zámeckého pána – hraběte Františka Kinského.

Já Vám chci za všechny diváky, kteří sledovali Modrou krev, ještě jednou poděkovat za unikátní a ojedinelý projekt, který v České televizi opravdu moc chyběl, a popřát Vám další stejně úspěšné dokumentární cykly.

Marcela Kohoutová

foto © archiv Aleny Činčerové

Dopisy čtenářů

Vážená redakce, královské město Žatec je vskutku krásné. Bydlela jsem tam sedm let a stále se tam každým rokem vracím. Je na co se dívat a vzpomínat. Též se vylepšilo náměstí. Manžel pracoval v pivovaru a pivo má říz. Všechny vás srdečně zdravím, hodně zdraví, trochu štěstí a úspěchu ve vydávání úžasného magazínu KAM po Česku. Díky za vaši práci a krásný magazín KAM po Česku.

Jana Pištěková

Máte pravdu, paní Pištěková, Žatec je krásné město. Přestože není mezi všemi 78 českými, moravskými, kladskými a slezskými královskými městy nejstarší, zcela jistě je jedno z nejlépe zachovaných.

Vážení přátelé! Srdečně vás zdravím. Váš časopis se mi líbí, je tam hodně zajímavého, jsem turistka.

Božena Poliaková

Jsmo rádi, paní Poliaková, že se Vám líbí náš magazín. Děkujeme a přejeme Vám, a nejen jako turistce, vše dobré, a nejen na značkách.

Vážená redakce, děkuji vám všem za další povedené číslo s pěkným úvodem šéfredaktora. Hodně zdaru do další tvorby časopisu TIM!

Karel Procházka, Šumava

Vážený pane Procházko, děkuji za poklonu, ale uvádíte mě do rozpaků. Nerad si dělám zásluhy za něco,

Jaro od Vítězslava Gajdošíka

co jsem nenapsal. Tedy pokud jste ovšem náhodou nečetl nějaké hodně staré vydání...

Tímto musím pochválit všechny dobrovolníky, co pečlivě značí turistické trasy, které jsou v naší republice nejlepší, ani v Polsku či Německu, kde jsou trasy místo v km uváděny v časových intervalech, bez ohledu na to, jak jsou turisté zdatní, takové nemají.

Marie Fialová, Karlovy Vary

(pozn. redakce: paní Fialová reaguje na soutěž, Kdy byly vyznačeny první české turistické trasy KČT)

Máte pravdu, paní Fialová, práce značkařů KČT je dlouhodobě nedocenenou aktivitou dobrovolníků, kteří nezištně dělají vše proto, aby značené trasy dovedly turisty na místa neznámá, netušená i neobjevená. Zvláště v době, kdy je vše za peníze, dokonce i voda či vzduch.

Luděk Sládek, šéfredaktor

Mučednická smrt Slavníka (1020 let)

Životní dráha prvního misionáře na území pohanských Prusů a druhého pražského biskupa sv. Vojtěcha se končí 23. 4. 997 v posvátném háji starých Slovanů zvaném Kunter. Ironií je, že byl rituálně zabit ochránci posvátného místa, pouze jeho druhové, nevlastní bratr Radim a klerik Benedikt, byli ušetřeni.

Vojtěch pocházel z rodu Slavníkovců sídlících toho času na blatném hradišti v Libici, dnes nad Cidlinou. Narodil se nejspíše v roce 956 knížeti Slavníkovi a jeho choti Střezislavě. Jako nemluvně vážně onemocněl a jeho uzdravení bylo pokládáno za zázrak. Pokřtěn byl biskupem Adalbertem, který jej později také biřmoval.

V roce 972 odešel na studia do Magdeburgu, kde získal potřebné vzdělání k provozování kněžského povolání. Po smrti svého otce se vrátil domů a poté odešel do Prahy, kde se stal nástupcem

Mimořádně vystavená lebka sv. Vojtěch v katedrále sv. Víta

čednickou smrt při misií mezi pohanskými Prusy. Je pokládán za autora nejznámějších českých a polských duchovních písní, mj. Hospodine, pomiluj ny.

biskupa Dětmara. V tehdejší společnosti neměl lehké postavení, zvláště když vystupoval proti všeobecně rozšířeným jevům, jako byl obchod s otroky, alkoholismus, kněžská manželství a pohanství. Pro spory s knížetem dvakrát opustil zemi a po druhém odchodu, ke kterému došlo těsně před vyražděním Slavníkovců Vršovci, našel mučednickou smrt při misií mezi pohanskými Prusy. Je pokládán za autora nejznámějších českých a polských duchovních písní, mj. Hospodine, pomiluj ny.

Alice Brabercová

Svatý Václav (Votivní obraz Jana Očka z Vlašimi)

Boj bez krve (1095 let)

Vratislavův syn se ujímá vlády po jeho smrti někdy po roce 921, nejpozději roku 935. Kníže Václav se vždy snažil se všemi vycházet v míru. Když byl donucen vytáhnout do boje, do poslední chvíle se pokoušel dosáhnout smíru nekrvavou cestou.

Legenda vypráví o střetu Václava s Radslavem u dvorce Žitomír (dnešní Štolmír). Aby Václav zabránil zbytečnému krveprolití, vyzval Radslava k rytířskému souboji o knížecí trůn muž proti muži bez doprovodu vojsk. Podle legendy však Radslav na začátku boje spatřil nad Václavovou přílbicí zářící kříž a po jeho boku dva anděly. Zjevení ho natolik vystrašilo, že boj vzdal a prosil knížete Václava o smilování.

-mirea-

foto © Wikimedia Commons, autor Pelz

foto © Wikimedia Commons

Když se žení budoucí panovník... (765 let)

... tak to bývá většinou velká sláva a na nějaký ten věkový rozdíl se nekouká. Jenže v případě Přemysla Otakara II. to i na středověké poměry „tlouklo“ do očí, když před oltářem stál ztepilý 19letý mladík po boku své o více než třicet let starší vyvolené Markéty Babenberské.

Svatba probíhá 8. dubna 1252 na hradě Hainburgu nedaleko soutoku Dunaje a Moravy a nikdo z přítomných nepochybuje, že se jedná o účelový a pro středověk typický sňatek z rozumu. Otec ženicha, český král Václav I., je sám mladší než nevěsta, ale cíl celé akce je jasný – získat Rakousy a Štýrsko. Nevěsta Markéta Babenberská, sestra vévody Fridricha Babenberského a vdova po římskoněmeckém králi Jindřichovi VII., je náramná partie k rozšíření království. Jenže to

Markéta na obraze v klášteře Klosterneuburgu

se nelíbí uherskému králi Bélovi, který v létě 1252 vtrhne na Moravu a vyplení ji. Mladý Přemysl si

deseti letech a po třech dcerách následníka trůnu Václava II.

její obranou a čerstvě vyženěnými Rakousy vyslouží první válečné ostruhy a obdiv. Navíc si nedělá ani s nevěrou hlavu, protože hned v příštím roce mu jeho milenka Anežka z Kuenringu (dvorní dáma Markéty) porodí syna Mikuláše a postupně další dvě dcery. V roce 1253 umírá nečekaně Václav I. a Přemysl se stává českým králem a spory s Bélou vyřeší v roce 1261 elegantně sňatkem s jeho vnučkou Kunhutou (ona 17letá, on 28letý), čímž zajistí mír v příštích

-babok-

Spravedlnost s mečem a s knihou, budova soudu Olomouc

Zákony hrdelních zločinů (230 let)

Teprve za vlády císaře Josefa II. dochází k naplnění záměrů jeho matky – císařovny Marie Terezie. Zemím Koruny české i dalším zemím rakouského panství bylo dáno společně zákonodárství.

V platnost vstupují zákony podle zásad práva římského a práva rozumového. Nejprve vyšel řád soudní ve věcech civilních (1781), poté řád soudní ve věcech hrdelních (1782), později zákon občanský díl první, obsahující právo osobní (1786), a konečně nový zákon o zločinech (1787). K němu byla přidána oprava řádu soudního (1788). Tak se stalo, že dávná práva městská v Království českém i řád soudní pozbyly své dosavadní platnosti.

Antonín Fridrich

foto © Wikimedia Commons

foto © Wikimedia Commons

Historia magistra vitae

duben 817 (1200 let)

Ludvík II. Němec byl synem císaře říše římské Ludvíka I. Pobožného, od kterého mu byla nástupnickým řádem „Ordinatio imperii“ udělena pravomoc vládnout v Bavorsku. Moc zde vládnout si udržel až do roku 829, kdy mu ji sám Ludvík I. odebral a předal ji Karlovi II. zvanému Holý.

duben 837 (1180 let)

Mojmír I. se zmocnil území Nitranského knížectví. Tamní **kníže Pribina** byl nucen po porážce utéct do exilu. Dostal se ke správci franské Východní marky Ratbodovi, kde našel útočiště a na příkaz samotného Ludvíka II. Němce byl vyučen ve víře katolické a následně pokřtěn v kostele sv. Martina.

duben 852 (1165 let)

Král Ludvík nařídil, aby se na jaře konala **synoda** neboli církevní sněm. Místo konání bylo v Mohuči, tehdejší metropoli Německa. Sněmu předsedal tamní arcibiskup Hraban spolu se všemi biskupy a opaty. Vyslovili zde prosbu vyslat věro-zvěsty, kteří by šířili slovo Boží.

duben 857 (1160 let)

Na jaře roku 857 vnikl **Karloman Východofranský** na území Moravy. Pokusil se získat území, které se tehdy nacházelo po Svatku. Během tohoto pustošení vypálil mnoho polí i obydlí vesničanů a zajal dívky, ženy a bojeschopné hochy. Mnoho poddaných i velmožů přišlo o život i o úrodu.

duben 862 (1155 let)

Kníže Velké Moravy **Rastislav** vyslal poselstvo k císaři Michaelu III. Žádal o vyslání biskupa a učitele, kteří by na jeho území šířili základy a učení církve, jež zde byly ohroženy politickým a náboženským vlivem Východofranské říše. Michael III. proto rozhodl vyslat Cyrila a Metoděje.

Kláster cisterciáků na Zbraslavi (725 let)

Roku 1268 nechal Přemysl Otakar II. na místě dnešního kláštera vystavět lovecký dvůr, který o deset let později, po bitvě na Moravském poli, zdědil jeho syn Václav. Dle zpráv cisterciáckých letopisců se Václav o budoucím založení kláštera radil se sedleckým opatem Heidenreichem.

Po nějaké době vybrali cisterciáci ze Sedlece k jeho stavbě místo, kde stál oblíbený lovecký hrádek Václavova otce. Sám Václav tehdy pojal úmysl přesunout na Zbraslav funkci přemyslovské nekropole. První zakládací listina kláštera pochází z 10. srpna 1292. Se stavbou bylo započato patrně již v průběhu roku 1292

a pro potřeby konventu byly upraveny také stávající budovy. Poprvé byl konventní chrám zasvěcený Panně Marii a sv. Václavovi zmíněn v odpustkové

Současný pohled na Zbraslavský klášter a zámek přes Lipanský potok

listině bamberského biskupa 23. srpna 1294. Základní kámen chrámu byl ale podle dochované kroniky, za asistence mnoha mocných tehdejší střední

Evropy, položen až 3. června 1297, pouhý den po Václavově dlouho plánované korunovaci. Zakladatel věnoval v počátcích kláštera zlatý kříž, mnoho monstrancí a finance na zakoupení základu klášterní knihovny. A byl to právě Václav II., který se stal prvním z rodiny, kdo byl přímo v sotva dostavěném chrámu pohřben, a při královském pohřbu 23. června 1305 byly v chrámu slouženy také historicky první bohoslužby.

Miroslav Foltýn

Korybutovičův pokus o převrat (590 let)

Husitský hejtman, kníže litevský a český zemský správce Zikmund Korybutovič (okolo 1395 – 1. 9. 1435) byl synem Korybuta Dimitrije, vládce města Novgorodu Severského, který byl synovcem polského krále Vladislava II. Jagella. Je o něm také známo, že se účastnil bitvy u Grunwaldu (1410) na straně polsko-litevské koalice proti řádu německých rytířů.

Poté co zástupce husitů Vilém Kostka z Postupic nabídl litevskému velkoknížeti Vitoldovi roku 1422 českou korunu, vyslal Vitold Korybutoviče s vojskem do Čech. Po dobytí Uničova nechal Korybutovič svolat sněm v Čáslavi, na kterém se dal zvolit českým zemským správcem. Písemně stvrdil čtyři pražské artikuly, podílel se na úspěšném příměří s vůdcem třetí křížové výpravy knížetem Fridrichem Braniborským, ale neúspěšně obléhal Karlštejn. Roku 1423 jej Vladislav II. Jagello povolal zpět do Polska, kde se právě formovala další křížová výprava proti husitům. Korybutovič v červenci 1424

Kardinál Henry Beaufort a kníže Sigismund Korybut (1427)

přitáhl s vojskem ku Praze, kde se však zasadil o smír mezi Pražany a Žižkou. Za to si vysloužil od papeže Martina V. klatbu. Roku 1426 po boku Prokopa Holého vyhrál v bitvě u Ústí nad Labem a krátce nato požádal papeže Martina V. o přijetí husitů do katolické církve. Tím si zneprátelil i husitské radikály. Zachránit jej mohlo pouze pokusit se 17. dubna 1427 v Praze o převrat. Neuspěl, byl uvězněn na hradě Valdštejně a následujícího roku za vysoké výkupné vypovězen z Čech spolu s univerzitními mistry Jakoubkem ze Stříbra a Janem Rokycanou.

Alois Rula

852 (1165 let)
kníže Bořivoj I.
r. 852 nebo 853 se narodil první historicky doložený Přemyslovec

1792 (225 let)
gilotina
11. 4. 1792 prvně použita za Velké francouzské revoluce

1857 (160 let)
František Ondříček
* 29. 4. 1857
† 12. 4. 1922
český houslista, virtuos a hudební skladatel

Vojna je krásná, ale krátká... (215 let)

Tento úsměvný slogan absolventů základní vojenské služby přestává u nás platit s Novým rokem 2005, kdy vzniká armáda profesionální. Vojna ale krátká nebyla nikdy a o jejích krásách, darmo mluvit.

Od vzniku stálé armády roku 1649 až do roku 1802, kdy byla zrušena celoživotní služba a nahrazena deseti až čtrnácti léty vojákování (podle druhu vojska), to opravdu nebyl žádný med. Po zkrácení služby na osm let fungovala armáda takto až do roku 1868 a dost možná následkem vojenské katastrofy u Hradce Králové (1866) přichází braný zákon (1868) se všeobecnou branou povinností pro takřka veškerou mužskou populaci. V roce 1912 vzniká model dvouleté služby a dvou odvodů ročně. Po vzniku Československa byla střídavě délka služby zkracována a prodlužována, až se roku 1933 ustálila na dvou letech. Pro potřeby Čsl. armády po roce 1948, jako pevné hráze socialismu, byli chlápci povolováni do zbraně od

Velitelství Alex, Praha (květen 1945)

20 let. Sametová revoluce v roce 1990 přináší zkrácení základní vojenské služby o šest měsíců s možností náhradní, civilní služby a v roce 1993 je to již jen 12 měsíců. Konec roku 2004 je i koncem základní vojenské služby. Pod vlivem

rostoucích hrozeb ve světě ale vyvstává otázka. Má být opět zavedena? Každý z nás by měl být přece ochoten i schopen bránit svou vlast. A ruku na srdce, mnoha mladíkům by to i prospělo.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

Autor slavného portrétu (210 let)

Jméno významného českého malíře Josefa Vojtěcha Hellicha (17. 4. 1807 – 22. 1. 1880) nese ulice i gymnázium na pražské Malé Straně. Méně známé ale je, že se vedle malířství také věnoval archeologii. Narodil se v Cholticích v rodině učitele Jana Václava Hellicha a studoval na pražské malířské akademii. Již za studií si přivydělával malováním portrétů ve šlechtických a měšťanských rodinách.

Josef Vojtěch Hellich (1864)

V roce 1835 si zařídil ateliér na Dražického nám. 64, na Malé Straně. O rok

později mu bylo poskytnuto stipendium 400 zlatých na studijní cestu, která mu umožnila se dále vzdělávat v oblasti umění v Itálii, Francii a Německu. V Itálii se v něm probudil zájem a archeologii. Po návratu do vlasti roku 1840 začal své archeologické vědomosti více prohlubovat a byl jmenován kustodem archeologických sbírek Národního muzea. Pro muzeum získal například vzácné artefakty mosazných a zlatých ozdob pocházejících z pravěkých pohřebišť. Významným pro něj bylo setkání s Boženou Němcovou ve Staňkově salonu (dnes Lobkovický palác). Josef patrně

Portrét spisovatelky Boženy Němcové

nejlépe zachytil její osobitou krásu na dvou portrétech, kdy jeden věnoval Václavu Staňkovi a druhý Františku Ladislavu Čelakovskému, který s myšlenkou na portrét národní spisovatelky přišel. Josef Vojtěch Hellich zemřel v Praze 22. 1. 1880 a pohřben je na bývalém Malostranském hřbitově v Praze v Košířích.

-mat-

foto © Wikimedia Commons

1882

(135 let)

Jaromír John

* 16. 4. 1882
† 24. 4. 1952
český spisovatel,
novinář, profesor,
výtvarný estetik
a kritik

1882

(135 let)

Jaroslav Benda

* 27. 4. 1882
† 12. 1. 1970
český malíř,
grafik, typograf,
autor poštovních
známek

1892

(125 let)

Jaroslav Kvapil

* 21. 4. 1892
† 18. 2. 1958
český klavírista,
dirigent, hudební
skladatel
a pedagog

duben 1317 (700 let)

Mnohaleté spory mezi **Janem Lucemburským** a šlechtou měly svůj původ v touze po větší moci ve státě. V čele šlechty stál na jedné straně Jindřich z Lipé a na straně druhé Vilém Zajíc z Valdeka, který byl důvěrníkem královny Elišky. Tyto spory vyvrcholily roku 1317 v otevřené povstání.

1. 4. 1987 (30 let)

Po mezinárodním kongresu záchranných služeb AIRMED 85 vznikl plán zřídit **Leteckou záchrannou službu** (LZS) v Československu. V roce 1987 byl vypracován návrh na vybudování 12 středisek LZS. První letecká základna vznikla v Praze pod vedením ministerstva vnitra.

4. 4. 1897 (120 let)

Sjezd konaný tohoto dne mimo jiné ustanovil vznik české politické **Radikálně pokrokové strany**. Jejimi stoupenci byli především příslušníci bývalého středu pokrokového hnutí v čele s A. Hajnem aj. V roce 1908 zanikla a stala se součástí Státoprávně pokrokové strany.

11. 4. 1852 (165 let)

Za vlády Františka Josefa I. byl obnoven **Nejvyšší policejní úřad**. Mezi jeho hlavní pravomoci patřila kontrola pohybu cizinců, vydávání časopisů, otevírání knihoven a měl také na starost činnost policie a části četnictva. Do té doby spravovalo tyto věci ministerstvo vnitra.

12. 4. 1012 (1005 let)

Poté co byli z Čech vypuzeni Poláci, přijal **kníže Jaromír** od římskoněmeckého krále Čechy v léno. Roku 1012 se zúčastnil povstání proti svému bratru Oldřichovi. Jaromír byl poražen a utekl k Jindřichovi II., který ho však nechal uvěznit v Utrechtu. Jaromír zde strávil 21 let.

Historia magistra vitae

20. 4. 1262 (755 let)

Po několikaleté snaze odloučit se od své ženy Markéty se **Přemysl Otakar II.** dočkal schválení rozvodu od papeže. Bulou byl potvrzen rozvod i jeho sňatek s Kunhutou, vnučkou Bély IV. Otakar tímto sňatkem zajistil mír s Bélou IV. a dočkal se vytoženého a právně uznávaného dědice.

22. 4. 1947 (70 let)

Jiří Hanzelka a Miroslav Zikmund vyjeli na svou **první cestu do Afriky a Jižní Ameriky.** Vrátili se až v roce 1950. Celou tuto výpravu absolvovali ve voze značky Tatra T 87. Z této cesty bylo rozhlasem odvysíláno přes 700 reportáží, pořídili celkem 10 000 fotografií a natočili množství filmového materiálu.

22. 4. 1467 (550 let)

Mnohaleté spory mezi **Jiřím z Poděbrad** a Zdeňkem ze Šternberka vyvrcholily válkou, kterou mu Jiří nepřímo vyhlásil v dopise, kde napsal, že je nutné proti němu jednotně zakročit ve smyslu práva. Válka probíhala mezi Jiřím z Poděbrad a Jednotou zelenohorskou, již v té době vedl Zdeněk.

23. 4. 1632 (385 let)

Roku 1630 byl **Albrecht z Valdštejna** odvolán na sněmu v Řezně z vedení císařské armády. Věnoval se proto podnikání, založil mlýny, pivovary, textilní manufaktury a žil ve Valdštejnském paláci. Císařská armáda začala upadat, a proto byl Valdštejn o dva roky později opět požádán, aby nad ní převzal velení.

24. 4. 1547 (470 let)

Vítězství v **bitvě u Mühlberka** mělo rozhodující dopad na Šmalkaldskou válku. Císař Karel V. a jeho spojenci zde porazili sbor protestantských kurfiřtů v čele s Janem Fridrichem. Výsledek této bitvy umožnil českému králi Ferdinandovi potrestat stavy za neposkytnutí pomoci.

Budova Národního divadla

Renomé Zítek (185 let)

Český architekt Josef Zítek se narodil 4. dubna 1832 v chudinském předměstí pražského Karlína. Přesto vystudoval pražskou i vídeňskou polytechniku. Jeho tvorbu ovlivnily cesty po Evropě, převážně po Itálii. Je považován za nejvýznamnějšího českého architekta 19. století.

Jako jeden z neznámějších architektů naší historie je spojován především se stavbou pražského Národního divadla. Profesor a také baron Josef Zítek nevytvořil jenom a pouze tuto budovu. Podílel se také na návrhu

pražského Rudolfinu a další jeho stavby byly realizovány po celých Čechách. Angažoval se i v zahraničí, kdy mu zakázka Zemské galerie a muzea ve Výmaru, kterou prováděl v letech 1863–1868, zajistila mezinárodní

renomé. Následujícího roku se vrátil do Vídně, kde získal stavitelskou koncesi, a téhož roku přijal také místo profesora na pražské polytechnice. Zemřel 2. srpna 1909. Místem jeho posledního odpočinku je hřbitov v jihočeských Malenicích.

Martina Jurová

Prof. Josef Zítek
(Josef Mukařovský – Světozor)

foto © Wikimedia Commons, autor A. Šavín

Od expresionismu ke kubismu (135 let)

Jeden z našich nejvýznamnějších malířů Emil Filla se narodil v Chropyni 4. dubna 1882. Přední osobnost meziválečné avantgardy dnes patří mezi naše nejocenenější umělce. Jen zázrakem ale unikl smrti v nacistických koncentračních táborech za druhé světové války.

Po studiích na brněnské obchodní škole sbíral zkušenosti studiem ve Vídni a poté zaměřil na Akademii výtvarných umění v Praze (1903). Školu však po třech letech opustil kvůli konvenční náplni výuky a rozhodl se hledat vlastní uměleckou cestu. V rané expresionistické tvorbě byl ovlivněn malířem Edvardem Munchem, tvorbou Vincenta van Gogha a Pierra Bonnardu. V letech 1907–1914 pobýval ve Francii, kde měl možnost setkat se s velkými osobnostmi výtvarného života. Od roku 1910 se v jeho díle začínají objevovat prvky kubismu ovlivněné Pablem Picassem a Georgesem Braquem. Před 1. světovou válkou byl nucen uprchnout do Holandska,

Emil Filla, Mytí oken (1946)

kde se kromě vlastní tvorby zapojil do práce v českém odboji. V letech 1919–1920 pomáhal založit československé velvyslanectví v Haagu, které poté i vedl. Po návratu do Čech působil krátce na ministerstvu zahraničí. Přicházející hrozba nacismu se odrážela i v jeho díle. Proto také byl v prvních dnech okupace s dalšími osobnostmi (mj. Josefem Čapkem) zatčen, vězněn a deportován nejprve do koncentračního tábora Dachau a odtud do Buchenwaldu. Přes podlomené zdraví přežil a po návratu dál intenzivně maloval a učil na nově založené Vysoké škole uměleckoprůmyslové. Umírá na sedmý infarkt 7. října 1953 v Praze.

Alice Braborcová

foto © Archiv Galerie hl. m. Prahy

Karel Kramář,
osobnost
mladočeské strany

1892
(125 let)
Manifest mladočeské strany
24. 4. 1892
byl publikován

1907
(110 let)
Břevnov
27. 4. 1907
povýšen
Františkem
Josefem I. na město

1922
(95 let)
Stella Zázvorková
* 14. 4. 1922
† 18. 5. 2005
česká herečka

Dadaistická revue (90 let)

Vest pocket revue, první hra Osvobozeného divadla, byla poprvé uvedena 19. dubna 1927 ve dvoraně Umělecké besedy na Malé Straně pro pobavení bývalých žáků dijonského lycea, které v letech 1921–1924 navštěvoval i Jiří Voskovec.

shání do své sbírky fotografii nadutého spisovatele a známého flegmatika jménem Kvido Marie de la Camera von Obscura. Aby Jossek fotografií získal, požádá pány Ruku a Housku, aby mu Kvida náležitě rozezlili. Kvido však mezitím odjíždí na cestu kolem světa a tři hrdinové ho následují. Revue se skládá z devatenácti obrazů, které se střídají

na scéně a předscéně, aby se mezitím mohly vyměnit kulisy. Zde je počátek pověstných forbín, které se pak pravidelně objevovaly v představeních V+W. Hra Vest pocket revue měla ve své době velký úspěch, uskutečnilo se přes 200 repríz a pod hlavičkou Osvobozeného divadla se poprvé hrála 28. května 1927.

Alice Braborcová

Bláznivá dadaistická revue tehdy 22letých autorů Jana Wericha a Jiřího Voskovce je považována za počátek historie tohoto předválečného divadla. Je dodnes připomínána a slavena jako málokterá divadelní premiéra v dějinách českého divadla. Hlavními hrdiny hry jsou Publius Ruka a Sempronius Houska. Blažej Jossek, fotograf, který sbírá fotografie rozzuřených lidí,

foto © www.scena.cz; www.eSbirky.cz

Letiště v Praze Ruzyni (80 let)

Pokud na své letence máte informaci o odletu z Prahy, potom se zcela jistě z Letiště Václava Havla Praha, dříve Letiště Ruzyně, vydáváte na některý z mezinárodních či vnitrostátních letů. Stále jde o největší i nejvytíženější letiště v Česku, čehož je dokladem odbavených 13 milionů cestujících během 136 tisíc vzletů a přistání v roce 2016.

Stavba letiště započala v roce 1933 na pláni známé jako Dlouhá míle. Rok 1937, rok dokončení, přinesl ocenění vyprojektované konstrukce letiště arch. Adolfu Benšemovi na Mezinárodní výstavě umění a techniky v Paříži v podobě zlaté medaile. Významným se pak stal 5. duben 1937, kdy byl provoz letiště zahájen přistáním letounu Douglas DC-2 společnosti ČLS na pravidelné lince Piešťany–Zlín–Brno–Praha. Ale od té doby uplynulo ve Vltávě mnoho vody.

Zajímavostí je, že jakmile byl 21. 3. 2012 odsouhlasen vládní návrh na přejmenování Letiště Ruzyně na „Letiště Václava Havla Praha“, v angličtině „Prague Airport – Vaclav Havel“,

okamžitě se objevila řada kritik pro nesprávný slovosled v anglickém znění. Dotčené ministerstvo sice nejprve uvedlo, že vycházelo z návrhu letiště, ale nikdo na problém neupozornil. Nicméně 4. 6. 2012 oznámilo, že název

byl přepracován do tvaru „Václav Havel Airport Prague“. V den výročí narození Václava Havla 5. 10. 2012 proběhlo oficiální přejmenování. Přesto společnost Letiště Praha, a. s., svůj název nezměnila.

Lucie Sládková

Historia magistra vitae

24. 4. 1577 (440 let)

Po odchodu Ferdinanda II. Tyrolského vedli správu zeměští úředníci, kteří získali titul **místodržící**. Až roku 1577 po něm vydal **Rudolf II.** přesnější instrukce a získali pravomoc policejní, politickou a dohlíželi na apelační soud. Dále získali samostatnou pečeť a vlastní kancelář.

25. 4. 1372 (645 let)

Právnická univerzita byla jednou ze čtyř původních fakult Univerzity Karlovy. Mnohaletý spor mezi právníky a ostatními třemi fakultami zapříčinil založení samostatné **právníké univerzity**, která však stále podléhala pražskému arcibiskupovi. Další spory pak zapříčinily její zánik v roce 1419.

25. 4. 1917 (100 let)

Osm tisíc konfekčních dělnic v Prostějově **demonstrovalo proti obtížné zásobovací situaci** v době první světové války. Při zákroku vojska zde zemřelo 23 osob a 33 bylo zraněno. Další tzv. hladové demonstrace následovaly v Praze, Brně, Ostravě a na dalších místech.

27. 4. 1937 (80 let)

Konrád Henlein přednesl **program národních katastrof**, které by měly vlastní samosprávu. V reakci na tento podnět vypracoval Sudetendeutsche Partei návrh šesti zákonů o povinném hlášení občanů k určité národnosti a jejich zapsání do národnostních katastrof.

30. 4. 1422 (595 let)

Litevskému **velkoknížeti Vitoldovi** byla husity nabídnuta česká koruna od Viléma Kostky z Postupic. Jako svého zástupce vyslal do Čech knížete Zikmunda Korybutoviče, který se svým vojskem dobyl Uničov. Na sněmu v Čáslavi byl zvolen zemským správcem a písemně stvrdil svůj souhlas se čtyřmi pražskými artikuly.

1932
(85 let)
Karel Nepraš
* 2. 4. 1932
† 5. 4. 2002
český sochař,
kreslíř, grafik

1937
(80 let)
Jan Kaplický
* 18. 4. 1937
† 14. 1. 2009
český architekt
a vizionář
moderní
architektury

1932
(85 let)
František Venclovský
* 25. 4. 1932
† 13. 12. 1996
jako první Čech
přeplaval kanál
La Manche

Apríl slavíme omylem

Není v žádném ze známých kalendářů, žádná známá vláda ho neuznala, přesto patří 1. duben k svátku slavenému po celém světě. Evropané si ze sebe dělají blázny v tento den od středověku, ale první apríl (svátek Sizdah Bedar) slavili již Íránci roku 536 před Kristem. Praotcem svátku byl mytický íránský král Jamšíd, který stanovil aprílové datum na 13. den prvního měsíce roku, u nás 1. duben.

V Evropě se jednalo o anglosaskou tradici, kdy se v Canterbury povídkách, sbírce 26 povídek Geoffreya Chaucera sepsaných v průběhu 14. století, objeví povídka o lišce, která napálí hloupého kohouta. Dojít k tomu mělo 32. den od konce března, což je 2. květen. Tak bylo původně stanoveno datum tradice apríla. Jenže „Brexit“ si mylně vyložili datum jako 1. duben a bylo.

U nás je tato tradice mladší. My si své zlomyslnosti 1. dubna provádíme až od 16. století. Ale tím první skutečným dokladem o aprílu je až rok 1690. Jeho autorem je jinak neznámý Pražan Bartoloměj Chrystellia. Jeho otec, Markus Chrystellia, byl původem Estonec a pocházel z města Tartu, dříve známějším pod německým

Obraz od K. Liebschera, A. Liebschera a V. Bartoňka v Bludišti na Petříně zachycuje boj Pražanů se Švédy na Karlově mostě (1648)

či švédským názvem Dorpat. Jako dobrovolník se vylodil se švédským králem Gustavem II. Adolfem roku 1630 na ostrově Usedom (Uznojem) a táhl s ním napříč Evropou. Při obléhání Prahy roku 1648, to mu již velel generála Königsmark, byl raněn a ponechán osudu. V čemsi, co jen vzdáleně připomínalo vojenský lazaret, se ho ujala vdova-dobrovolnice Vincencie Fremundová, dcera mistra bednářského z Malé Strany, se kterou se později oženil a měl tři děti. Syna Bartoloměje a dcery Kvidonu a Sidonii. Bartoloměj se patrně od otce dozvěděl o tradici slavnosti žertíků, kterou později úspěšně publikoval a zakořenil nám v našich zvycích.

Zajímavostí je, že rodová linie Bartolomějovy sestry Sidonie se až nápadně protíná s linií matky Joakima Brodého, zpěváka švédské hudební skupiny Sabaton. Jeho matka pochází z Česka, což nepřímo potvrzuje i píseň „1648“ o třicetileté válce a boji se Švédy na Karlově mostě. Pokud by se toto spojení ukázalo jako pravdivé, dalo by tradici apríla u nás ještě zajímavější příchuť.

Luděk Sládek

foto © Wikimedia Commons

Pražské kavárny

Kam v Praze na dobrou kávu?

Přijďte si pro průvodce zdarma do informačních center Prague City Tourism nebo navštivte:

www.kavarny.prague.eu

Yum Prague
ryzí emoce

A stále se tvoří...

Osobní kontroly pomocí detektorů na Hradě jsou realitou i pro sezónu 2017. Záměrem zodpovědných, kteří rozhodli o jejich umístění, bylo zvýšit bezpečnost každého návštěvníka.

Navzdory tomu Lidovky.cz 10. ledna nabídly případným zájemcům způsob, jak zamýšlenou kontrolu elegantně obejít. Stačí si poslat nedovolený předmět na poštu Hrad III. nádvoří 48/2, Hradčany, 119 00 Praha 1, a pak si jej vyzvednout. Není žádným tajemstvím, že když na to přijde, vždycky najdeme způsob, jak něco obejít. Možná se ale nově objeví detektor i na zmíněné poště, tedy pokud tam už není.

foto © redakce
-lgs-

V zemi peciválů

Problém ohrožující naše firmy je nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců. Hledá se tedy v cizině. Jedním z problémů je naše pojetí učňovského školství, které buď často chybí, nebo naopak žákům chybí motivace. Na jedné straně učiliště chrlí stovky kominiků, na druhé straně je trh už brzy neuzít.

Co ale klempíři, truhláři, tesaři, zedníci, pokrývači a další? Že ono se nám už nechce dělat rukama? Každý bude raději manažerem čehokoli, hlavně ručičky, nebojte se, vy dělat nebudete. Ale

abychom nedopadli jako „V zemi peciválů“, přesněji jako na olejomalbě vlámského malíře Pietera Brueghela (1567), kritizujícího zlozvyky lenosti a obžerství.

Alois Rula

foto © redakce

Michael ze Skotska

Pozoruhodnou, leč kontroverzní postavou evropských dějin je Michael Scot (Michael Scotus), který se narodil okolo roku 1175 a zemřel patrně v roce 1232. Matematik, středověký vědec pobývající na císařském dvoře Fridricha II., proslul jako schopný lékař i šířitel Avicenna učení. Byl však církví zatracen pro své údajné spolčení s ďáblem.

Pocházel ze Skotska, studoval na katedrální škole v Durhamu, později v Oxfordu, Paříži a Boloni. Věnoval se filozofii, matematice, astrologii i teologii, což dokládá snaha papeže Honorio III. jmenovat ho v letech 1223–1224 arcibiskupem v Irsku. Scot ale odmítl, pro údajnou neznalost irštiny. Raději putoval Evropou, například v Toledo získal znalosti arabštiny a seznámil se s arabskou verzí spisů Aristotela i dalších řeckých filosofů.

Přibližně ve stejné době se objevuje v benediktinském klášteře v Podlažicích rukopis Codex gigas. Podle legendy je dílem

ďábla, kdy mnich obžalovaný z těžkého hřichu, aby se zachránil, navrhl opatovi vytvořit za jedinou noc knihu, jakou svět neviděl. Mnich přecenil své síly a obrátil se k peklu

Zlatá bula sicilská

Codex gigas – vyobrazení ďábla

o pomoc. Jak známo, čert nikdy nespí, slovo dalo slovo – výměnou za úpis na duši a čertův portrét v knize. Vznikla tak kniha o 624 pergamenových stranách, vážící přes 75 kg a přinášející bohatý obsah středověké moudrosti náboženské, historické, filozofické i přírodovědné. Je snad Codex gigas – Ďáblůva bible dílem mistra černé magie? Nepravděpodobné, nicméně možné setkání Scota a benediktina z Podlažic by mohlo být vysvětlením legendy. Scot opravdu pobýval na sicilském dvoře Fridricha II. v době, kdy sem přijížděl Přemysl Otakar I. (26. 9. 1212) pro Zlatou bulu sicilskou v doprovodu velmožů, rytířů a duchovenstva. Patřil snad k duchovním i benediktinský mnich z Podlažic? Možná, stejně jako je možné jeho zdejší setkání se Scotem.

Scotův život končí při modlitbě v chrámu, kde se na něho prý zřítla část zdiva (1236). Unikl tak církevnímu pronásledování, anebo jen tajně prchl do Čech, kde dál vzdělával svého benediktinského žáka v okulních vědách? Nasvědčoval by tomu nepřímý důkaz nalezený v manchesterské univerzitní knihovně Johna Rylandse. Rukopis obsahující jména duchů, démonů, ďáblů nebo instrukce k magickému kruhu, čarovné hůlce, mitře, hábitu, pomocníkům... je veden jako Magická kniha Michaela Scota. Na titulní straně je dopsáno latinsky: Michael Scot, Praha v Čechách, 12. únor 1261.

Josef Grof

foto © Wikimedia Commons

Slavnostní odhalení sochy dobrého vojáka Švejka

Přijďte si užít pěkný den do Kralup nad Vltavou.

Před radnicí bude dne 20. května 2017 slavnostně odhalena socha dobrého vojáka Švejka.

Program bude zahájen ve 14 hodin.

Hudbu a zpěv obstará Švejk & C. a k. ŠRAML.

Bohaté občerstvení zajištěno.

Vstup volný.

„Vyzýváme všechny, aby se dostavili v čistém a střízlivém stavu!“

Městský úřad Kralupy nad Vltavou
Palackého náměstí 1
278 01 Kralupy nad Vltavou
tel.: +420 315 739 811
e-mail: mesto@mestokralupy.cz
www.mestokralupy.cz

Audience u císaře Karla I.

Letošní Audience u císaře Karla I. se koná pod záštitou ministra kultury Daniela Hermana u příležitosti 130. výročí narození Jeho Veličenstva Karla I. Rakouského a 100. výročí zámku Brandýsa nad Labem jako osobního sídla blahoslaveného císaře. Připomínáme si rovněž 300. výročí narození Jeho Veličenstva Marie Terezie.

Letošní Audience je oficiální příležitostí dát na vědomí, že zámek Brandýs nad Labem byl v únoru 2017 prohlášen národní kulturní památkou. Těšíme se na vás v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi.

www.brandysko.cz
<http://audience-brandys.cz>
Audience u císaře Karla I.

Celodenní program začíná v 11.00 v zámecké zahradě slavnostním nástupem vojenských historických jednotek. Ve 12.00 odchází průvod do Staré Boleslavi, kde je v chrámu Nanebevzetí Panny Marie sloužena audienční mše svatá. Na nádvoří a zahradě zámku budou probíhat ukázky historických turnajů a jezdeckého umění baroka. U příležitosti akce je vypraven historický parní vlak Karel I.

Pozvánka do města Nymburk

Pokud patříte mezi milovníky sportu, město Nymburk, které má mnohaletou a bohatou sportovní historii, stojí jistě za návštěvu.

Rádi ve svém volném čase jezdíte na kole? Nebo se necháte unášet větrem o závod na kolečkových bruslích? Město Nymburk se nachází v nenáročném Polabské nížině přímo na **Labské cyklostezce**. Do míst, která jsou neodmyslitelně spjata se spisovatelem Bohumilem Hrabalem, vás zavede **Hrabalova cyklostezka**.

Milovníkům pěší turistiky nabízíme klidné prostředí **anglického parku Ostrov**, který poskytuje domov vzácným živočichům. Můžete si projít naučnou stezku, která vás seznámí se zde vysazenými dřevinami. Její mapku obdržíte v Turistickém informačním centru.

Vybrané akce, na které se můžete těšit:

- Běh lipovou alejí (www.behlipovoualeji.cz) – duben

- Odemykání Mrliny a Labe (www.labskastezka.cz) – duben
  - Nymburský půlmaraton a čtvrtmaraton (www.nymburskypulmaraton.cz) – duben
  - Lodě na Labi (www.facebook.com – Lodě na Labi) – květen
  - Postřižinský cyklootvírák a cyklozavírák (www.cyklootvirak.cz) – květen a říjen
  - Dragonfest (www.dragonboat.cz) – červen
- Další informace naleznete na www.mesto-nymburk.cz v sekci Infocentrum.

Turistické informační centrum
náměstí Přemyslovců 165
288 28 Nymburk
tel./fax: +420 325 512 433
e-mail: infocentrum@meu-nbk.cz
www.mesto-nymburk.cz

Největší záhada lidstva

Odhalování smrti a příčin lidského utrpení je staré jako lidstvo samo. Stejně jako touha po překročení přirozených hranic bytí, které vede k magii. Odtud je už jen krůček k čarodějnictví.

Dávné snahy objevit neznámé nám dodnes připomíná Valpuržina noc, (také filipojakubská nebo Beltine), která se odehrává v noci z 30. dubna na 1. května. Jedná se o prastarý lidový obyčej, zvláštění svátek, noc, kdy se lidé scházejí u velkých ohňů, slaví příchod jara a od nepaměti pálí na hranicích čarodějnice.

Jedná se o noc magickou, původně slavenou o úplňku, který byl přesně mezi jarní rovnodenností a letním slunovratem. Tato noc byla pokládána za jeden z největších

Sabat čarodějnic od Hansa Baldunga (1508)

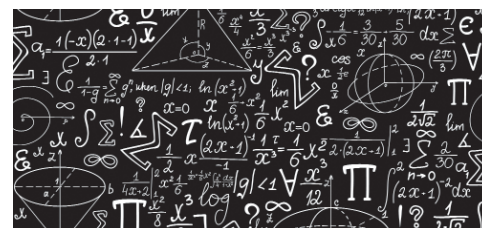
pohanských svátků a naši předkové věřili, že se o této noci čarodějnice slétají na čarodějnický sabat. Hlavním smyslem starobylého lidového zvyku ale nebyla oslava magie, ale plodnosti. Tento

zvláštní moc pro zvýšení úrody. Někdy se rozhrnutým popelem vodil dobytek k zajištění plodnosti, jindy se přes oheň skákalo kvůli zajištění mláďa a plodnosti.

původně pohanský svátek byl později christianizován a zasvěcen svatě Valpurgii, bojovnici proti temným silám. Oslavoval se konec temnoty a počátek nového ohně života.

Na ochranu před čarodějnicemi (původně před zlými duchy a démony obecně, čarodějnice jsou až výsledkem inkvizičních procesů) se na vyvýšených místech zapalovaly ohně. Postupem času se z těchto ohňů stávalo „pálení čarodějnic“. Zapalovala se smolná košťata a vyhazovala se do výšky. Popel z těchto ohňů měl mít

Veronika Kočová

Hausnumero – UFO mezi čísly?

„Bože, co je tohle za hausnumero?“ laje nejedna účetní, když si čísla v uzávěrci „dělají“, co je jim libo. Jenže kde se tedy hausnumera berou?

Původně se jednalo o z němčiny počestělé Haus – dům a nummer – číslo, neboli domovní číslo. Matematik zná jen čísla přirozená, celá, racionální, reálná a komplexní a možná ještě hyperkomplexní. Češtinář vidí číslovky základní, řadové, druhové, násobné, úhrnné, druhové a souborové. Vysvětlení má výkladový slovník. Jde o hovorový výraz obecné češtiny, který expresivně vystihuje přibližné, reálně nepodložené, neověřené, nesprávné, vymyšlené, vědomě falšované či nesmyslné číslo udávané za přesné. A pokud je v množném čísle, tak se přeneseně jedná i o celé výpočty či jiné údaje. Škoda, UFO se opět nekoná.

-liban-

foto © Wikimedia Commons

Regiony České republiky

Milovníci cestovního ruchu by si neměli nechat ujít již 16. ročník výstavy měst, obcí, mikroregionů a informačních center ČR. Výstava pod názvem REGIONY ČESKÉ REPUBLIKY 2017 se koná na výstavišti v Lysé nad Labem od 27. dubna do 1. května.

Návštěvníci, kteří se zajímají o památky, muzea, přírodní krásy, cykloturistiku, pěší turistiku, vodáckou turistiku a v souvislosti s tím o možnosti ubytování, stravování a další služby, si přijdou na výstavě Regiony zcela jistě na své. Pro návštěvníky výstavy je rovněž možné seznámit se s kulturním a společenským životem obcí a měst, případně s nabídkou produktů daného kraje, díky reprezentativním

publikacím, informačním brožurkám, pohlednicím, mapám apod.

Součástí výstavy jsou i odborné semináře pro vystavovatele, účastníky soutěže a odbornou veřejnost.

www.vll.cz

VÝSTAVIŠTĚ
LYSÁ NAD LABEM

KAM
PO ČESKÚ REDAKCE

Vnitřní hradba na jihovýchodě

Hrad Kožlí

Zřícenina hradu na ostrohu nad soutokem potoka Tisem a Janovického potoka v okrese Benešov, bylo poprvé zmíněno roku 1318. Jako první majitel se uvádí Ctibor z Kožlí.

V roce 1414 se majitelem stal Beneš Libubín z Dubé. Kožlí se tak stalo součástí konopištského panství a společně s ním i členem koalice proti Jiřímu z Poděbrad. Jiříkova vojska roku 1468 obléhala a dobyla Vojska krále roku 1468 obléhala a dobyla Konopiště a spolu s ním i Kožlí. Ještě roku 1495 se připomíná jako tvrz. Hrad se skládal z předhradí a vnitřního hradu, jež byly odděleny ve skále vyhlázaným hlubokým příkopem. Komunikaci mezi nimi zřejmě umožňoval padací most. O přesné podobě Kožlí se můžeme dnes už jenom přit...

-red-

MUZEUM STŘEDNÍHO POOTAVÍ
STRAKONICE

Na výlet do Hoslovic a Strakonice

Pouhých pár kilometrů od Strakonice, města dudáků a motocyklů ČZ, se nachází vodní mlýn Hoslovice. Najdete zde všechno tak, jak bývalo v 19. století. Kolo mlýna je stále funkční, v peci se pečou vynikající chléb, v přístěnku jsou nastlané peřiny, ve stáji mečí koza a v králíkárně podupávají králíci. Na mlatu a ve stodole to působí tak, jako by se před chvílí přestalo pracovat a mlynář si jen odskočil pro vodu.

Že to zní jako pohádka? Ano, ale je to skutečnost. Vodní mlýn se stal jedinečnou technickou památkou a ukázkou způsobu života minulých generací na venkově. Od roku 2008 je vyhlášen národní kulturní památkou.

Než strávíte pohádkové odpoledne na mlýně, nezapomeňte cestou tam zavítat do města dudáků a motocyklů, do Strakonice. V letošním roce si připomínají 650 let od získání základních městských práv. Tomuto výročí je přizpůsobena i celá muzejní sezona. Novinkou je Tajemná muzejní noc 27. 5. či komentované prohlídky hradem s hranými scénkami z historie během letních měsíců. Kompletní nabídku najdete na www.muzeum-st.cz. Zúčastnit se však určitě stojí za to.

Od dubna do října pořádáme každý měsíc zvykoslovné akce v Hoslovicích

- 8. 4. Velikonoce na mlýně
- 29. 4. Stavění máje
- 18. 5. Den otevřených dveří s programem pro děti
- 17. 6. Den řemesel
- 15. 7. Dětský den
- 29. 8. Dožínky
- 23. 9. Výlov mlýnského rybníka
- 28. 10. Posvícení na mlýně

Při akcích se pečou chleba nebo tradiční lidové pečivo.

Aktuální info

www.muzeum-st.cz

Vodní mlýn
Hoslovice

Vesmírný Tábor

Věděli jste, že v Táboře můžete kromě nejstarší údolní nádrže v Evropě a druhé nejstarší botanické zahrady v Čechách navštívit i třetí nejstarší hvězdárnu?

Pravidelná pozorování s výkladem pro veřejnost se konají na tábořské hvězdárně každý čtvrtek (podmínkou je jasná obloha): v lednu v 18:00 (SEČ), v únoru v 18:30 (SEČ), v březnu v 19:20 (SEČ) / 20:50 (SELČ), v dubnu od 21:30 (SELČ), od května do srpna ve 22:00 (SELČ), v září ve 20:30 hodin (SELČ), v říjnu v 19:30 (SELČ) / 18:00 (SEČ), v listopadu a prosinci v 18:00 (SEČ).

Letos navíc u příležitosti 100 let astronomie v českých zemích probíhá **PŘEDNÁŠKOVÝ CYKLUS O VESMÍRU**. Každý měsíc představuje jedna z osobností české astronomie zajímavé téma.

20. 4. KLENOT MEZI ASTEROIDY – přednáší Miloš Tichý, astronom pracující na hvězdárně na Kleti

25. 5. VESMÍRNÝ DEN NA NÁMĚSTÍ T. G. M. – mobilní planetárium, vesmírné atrakce, planetární stezka, prohlídka hvězdárny

25. 5. ŽENY V KOSMU – nejen o V. Těreškovové přednáší Milan Halousek, pracovník České kosmické kanceláře

22. 6. HUBBLEŮV VESMÍRNÝ DALEKOHLED představí Lumír Honzík, pracovník hvězdárny v Rokycanech a Plzni

21. 9. MÁTE DOST TMY? – o problematice světelného znečištění s Pavlem Suchanem, pracovníkem Astronomického ústavu AV ČR

19. 10. OD ČÍNSKÝCH RAKETEK PO SPUTNIK – historií dobývání kosmu provede Milan Halousek

23. 11. JSOU-LI TAM ŽÁBY TAKY? – Jana Kvíderová, pracovníce Centra polární ekologie Jihočeské univerzity v ČB, přiblíží hledání obyvatelných míst ve vesmíru

14. 12. JAK SE VÁNOČNÍ HVĚZDA STALA KOMETOU NAD BETLÉMEM – přednáškový cyklus uzavře Ivo Míček, člen společnosti pro meziplanetární hmotu

Přednášky jsou pro veřejnost zdarma.

Otevírání turistické sezony

Všechny sportovce zveme **6. května** na **cyklovýlet** za barokními křivkami, rodiče s dětmi pak na pěší pochod za pohádkou. Startuje se ve 9.00 z infocentra. Odpoledne je pak na Žižkově náměstí připraven pestrý kulturní program, vybíráme z něj koncert **VLADIMÍRA MERTY** od 17.00 a novinku

letošního roku – **NOČNÍ CIRKUS** s cirkusovou, ohňovou a divadelní show v podání divadla Chůďadlo od 19.30.

www.visittabor.eu

Jindřichův Hradec ožívá, zima práskla do bot a jaro je tu

Jindřichův Hradec láká každoročně desetitisíce návštěvníků, kteří si mohou vybrat z velkého množství turistických atrakcí. Oficiálně bude turistická sezona v Jindřichově Hradci zahájena až v sobotu 20. května akcí Přes kopec na Hradec aneb Jindřichohradecký pedál. Většina památek však otevře již v sobotu 1. dubna.

Státní hrad a zámek Jindřichův Hradec zve pravidelně i nové návštěvníky na oblíbenou velikonoční výstavu, nazvanou příhodně „Splašená vejce“, která bude trvat od 8. do 17. dubna. Zámecské interiéry první prohlídkové trasy obohatí téměř tisíc vajec mnoha barev a velikostí v roztočivých kombinacích, doplněných navíc v letošním roce i netradičními květinovými aranžemi. Od 15. do 17. dubna bude navíc mimořádně zpřístupněna bez průvodců. Ti sice budou přítomni a připraveni odpovídat na otázky, ale každý návštěvník bude moci procházet interiéry tak dlouho a v takovém sledu, jak si sám vybere.

Třetí nádvoří zámku

Muzeum Jindřichohradecka letos návštěvníkům nabídne kromě řady zajímavých výstav také Velikonoční veselici, přehlídku výstav ozdobí pohyblivé sochy v životní velikosti vytištěné na 3D tiskárně, které budou kopiemi postav z Krýzových jeslíček – největšího lidového mechanického betlému na světě. Výstavy zájemce zavedou také do afrických chýší, na bojiště první světové války, ale představí i výtvarnou tvorbu, která vznikla před sto lety na italské frontě, a připomenou 220 let od vzniku Landfrasovy tiskárny.

Na Staré radnici bude opět připravena nová výstava pro děti věnovaná tentokrát pohádkám „před hajáním“, tedy čteným příběhům, které jsou od vzniku rozhlasového Hajaji koncipovány vždy jako pohádkové čtení k poslechu. Jak vypadá hajajový skřítek dětí v Jindřichově Hradci? To je malířský úkol pro malé návštěvníky galerie, kde budou pro inspiraci k vidění ilustrace „Hajajovy babičky“ Olgy Hejné, ke čtení její pohádkové knížky a k poslechu mnohých z rozhlasových příběhů pohádek na dobrou noc.

V den vernisáže 1. dubna přivede jindřichohradecká výtvarnice Zdena Skořepová svého HAJAJU, loutkoherečka Jana Paulová 7x 10 minut zahraje

Dům gobelínů, interiér

a odvypráví jarní pohádky (nejen) před spaním a děti budou spolu s ní v příbězích určitě rády vystupovat.

V letošní sezoně budou zpřístupněny i prostory městské galerie, ve které se můžete těšit na zajímavou výstavu „Jak šel čas“. Návštěvník zde uvidí fotografie a s nimi související historické předměty zachycující významné okamžiky a proměny jindřichohradecké radnice či náměstí Míru od konce 19. století do poloviny 20. století.

Nová sezona začíná 1. dubna i v Domě gobelínů. Dům gobelínů – moderní interaktivní tkalcovské muzeum – vám nabídne komentované prohlídky s průvodci, živou expozici, expozici tkalcovských stavů a strojů s možností vyzkoušet si na stavech svoji zručnost, dětský koutek s kinosálem, aktuální výstavy a prodej drobných textilních suvenýrů. Těšit se můžete na procházku citlivě rekonstruovanými prostory bývalého zámecského pivovaru, na zručné restaurátorky a vstřícný personál. Vyzkoušíte si prakticky tkalcovské řemeslo a zároveň se dozvíte mnoho informací v tzv. „živé expozici“ o tkaní tapisérií i o tkaní na stavu.

www.jh.cz

Hrad a zámek Klenová

Západně od Klatov nedaleko česko-německých hranic se nachází rozsáhlá zřícenina významného středověkého hradu Klenová, k níž byl v 19. století přistavěn novogotický zámek. V současné době zde sídlí Galerie Klatovy / Klenová.

Naleznete zde historickou expozici z dějin hradu a zámku a několik výstav špičkového českého i zahraničního umění. V areálu hradu a blízkém okolí je umístěn sochařský park. Návštěvníci se mohou občerstvit v zámecké restauraci, nazvané po nejvýznamnějším rodáku z Klenové, renesančním humanistovi Kryštofu Harantovi z Polžic a Bezdruzic. Historické interiéry restaurace poskytují ideální prostředí pro svatební hostiny, spojené s obřadem na zámku Klenová, i pro jiné typy společenských akcí.

otevírací doba

duben, říjen

út–ne 10–12 hod., 12.30–16.00 hod.

květen, červen, září

út–ne 9–12 hod., 12.30–17.00 hod.

červenec, srpen

po–ne 9–12 hod., 12.30–18.00 hod.

Galerie Klatovy / Klenová
Klenová 1
340 21 Janovice nad Úhlavou
tel.: +420 376 392 208
e-mail: info@gkk.cz
www.gkk.cz

■■■■■■■
GALERIE
KLATOVY
KLENOVÁ

Turistické značky budou v Česku zachráněny

Klub českých turistů po mnoha letech ekonomických problémů v souvislosti s udržováním unikátního systému turistického značení získá finančně silného partnera. Údržbu značení bude v příštích 10 letech financovat Evropská unie ze speciálních fondů určených na údržbu krajiny.

Pokud se rádi řídíte při svých turistických výpravách klasickými barevnými značkami na strozech, kůlech atp., jistě vítáte tuto zprávu. EU si totiž uvědomuje praktický význam tohoto orientačního systému, oceňuje jeho dlouhodobou tradici a uvažuje o implementaci v rámci celé Unie s cílem jednotného systému značení. Pro nás pak bude jistě zajímavé setkat se s důvěrně známými symboly i v zahraničí a tak trochu se i dmout pýchou nad malým, ale šikovným českým „vynálezem“.

Evropská unie má ale podmínku, kterou vychází vstříc silné lobby ekologů a ochránců přírody. Ti si totiž myslí, že barevné značení v současné podobě je příliš „křiklavé“ a je neempatické vůči živočišným, ba dokonce rostlinným druhům. Ekologové pak dodávají, že namísto dosavadních barev musí být použity výhradně odstíny zelené, které lépe splynou s přírodou a nebudou dráždit obyvatele lesů, luk a strání. Také již bylo vybráno pět odstínů zelené, které se dostatečně liší, aby nedocházelo

na rozcestích k omylům. Navíc každá barva bude slovně označena v angličtině i místním úředním jazyce a manuály pro využití značení budou na každém rozcestí. Doufejme tedy, že turisté si rychle osvojí tuto novinku, jejíž výhodou je, že u rozcestníků ustane hádek a cesta vpřed povede vždy jen po zelené.

-babok-

foto © redakce

Poutní místo na Vršíčku

Vršíček (436 m n. m.) je zalesněný kopec v Plzeňském kraji na Rokycansku, kilometr jižně od obce Litohlavy. Na jeho vrcholu stojí poutní kaple Navštívení Panny Marie. V letech 1680, 1689 a 1713 postihly Čechy morové rány, které se Rokycanům záhadně vyhnuly.

Po epidemii z roku 1713 Rokycanští slíbili, že postaví na Vršíčku malou kapli nebo kostelíček jako projev vděku za ochranu Panny Marie. Zřejmě i kvůli nedostatku peněz se stavba oddalovala, až přišla další morová rána v roce 1741, která poprvé zasáhla i Rokycansko. To oživilo letitou myšlenku vystavění svatého místa, a tak byl vystavěn rokycanským architektem Janem Mourkem v letech 1744–1747 barokní kostel Navštívení Panny Marie. Později prošel kostel novobaročnými úpravami. Jeho okolí bylo parkově upraveno a plocha před kostelem uzpůsobena pro návštěvy poutníků. U příležitosti 100. výročí postavení kostela byly v úpatí Vršíčku

Poutní kaple Navštívení Panny Marie

Poutník na Vršíčku u poutní kaple

zbudovány kamenné schody, do nichž byla vytesána jména lidí a rodin, kteří přispěli na stavbu kostela.

Na Vršíček ke kostelu Navštívení Panny Marie se lze nejsnadněji dostat po žluté značce ze vsi Litohlavy. Nejbližší spojení autobusem z Rokycan je na zastávku Litohlavy, háj. Nejbližší vlaková zastávka je cca 3,5 km vzdálená Klabava na železniční trati Praha – Plzeň – Cheb.

-majda-

foto © redakce

Otvíráme Nepomuk!

V sobotu 22. dubna si nenechte ujít zahájení turistické sezóny v Nepomuku, městečku nedaleko Plzně, kde se narodil sv. Jan Nepomucký.

Během akce navštívíte běžně nepřístupné historické interiéry, projdete se po městské naučné stezce, navštívíte nové muzejní expozice, vystoupáte ke zvonu ve věži kostela sv. Jakuba nebo se vydáte na komentované prohlídky.

Vstupné do všech památkových objektů a místních muzeí je tento den zdarma.

www.nepomuk.eu

Novinky v nepomuckých muzeích

Svatojánské muzeum ukáže v nové expozici přesnou kopii Janovy lebky, vyrobenou na 3D tiskárně. **Městské muzeum a galerie Nepomuk** rozšířilo své prostory o expozici Nepomucké osobnosti. **Rodný dům malíře Augustina Němejce** oživí výstava panenek Jiřiny Havlové v selských a měšťanských krojích. **Na Zelenohorské poště** se poprvé otevře expozice modelů letadel z období II. světové války.

Program (interiéry otevřeny od 9.00 do 17.00 hodin)
10:00 a 13:00 | komentovaná prohlídka městem (okruh 1)
11:00 a 14:00 | šermířská scénka skupiny Gloria
12:00 a 16:00 | komentovaná prohlídka městem (okruh 2)
13:00, 14:00 a 16:00 | kapela The Dixie Hot Licks
15:00 | divadelní představení ZŠ Nepomuk

Více na www.otvirame.nepomuk.cz

Kulturní a informační centrum Nepomuk
Tel.: 371 591 167 / e-mail: infocentrum@nepomuk.cz

Věrný lékař stromů

Tušíte správně, řeč je o téměř půlmetrovém lesním velikánu – datlu černém. A právě on byl Českou společností ornitologickou vyhlášen „Ptákem roku 2017“.

Přezdívkou „lékař stromů“ si vysloužil pro svou zistnou pomoc stromům, neboť je zbavuje hmyzu žijícího ve starém či odumírajícím dřevě. Možná bychom se měli snažit o dostatek takových stromů, i když si myslím, že dost možná se snažíme více než dost. Proč ale „věrný“? To proto, že jakmile datlové jednu vytvoří pár, žijí a hnízdí spolu navždy, což je u datla černého až přes 25 let.

-lucas-

foto © Wikimedia Commons

Kostely na Železnorudsku

Městečko Železná Ruda má původ v hornické osadě vzniklé v 16. století. Tehdy se nedaleko horského sedla pod Špičákem našla nevelká ložiska železné rudy. Hlavní dominantou Železné Rudy je kostel Panny Marie Pomocné z Hvězdy, který je nyní zpřístupněn veřejnosti.

Kostel Panny Marie Pomocné z Hvězdy

Kostel Panny Marie Pomocné z Hvězdy v Železné Rudě

Barokní kostel s cibulovou bání byl postaven v letech 1729–1732 na místě bývalé kaple z roku 1694 hrabětem Johannem Heinrichem Notthafftem z Wernbergu. Jako šesticípá hvězda je koncipován jeho sakrální prostor krytý mohutnou barokní kopulí. Na kopuli i na přistavěné štíhlé zvonici jsou zlaté blyštící se hvězdy. Na hlavní kopuli je hvězda osmicípá a na menší kopuli hvězda šesticípá. Hvězdy na kostele místo kříže jsou symbolem

Panny Marie Pomocné z Hvězdy. Střešní konstrukce mohutné kopule kostela je od Matthiase Lehnera (1674–1754), tesaře pocházejícího z Zucheringu u Ingolstadtu, který žil od roku 1703 v Železné Rudě. V letech 1995–1998 byla započata nákladná a náročná rekonstrukce. Město rovněž zakoupilo nový hodinový stroj včetně bicího mechanismu.

prohlídky kostela s výkladem

1. 6. – 30. 9. (po, st a pá) v 9 hod., pro skupiny dle dohody na tel.: +420 732 771 807
vstupné: dospělí 25 Kč, děti zdarma, studenti a penzisté vstup dobrovolný
(vybrané vstupné bude věnováno na opravy kostela)

Kostel Neposkvrněného Početí Panny Marie v Hojsově Stráži

Kostel vznikl přestavbou starší kaple Panny Marie Růžencové v letech 1824–1826. Je to jednoduchá, bezeslohá stavba s věží v průčelí. Oltář je z původní kaple a byl vytvořen roku 1762 dešenickým mistrem Jakubem Brandtem. Varhany byly

Kostel Neposkvrněného Početí Panny Marie

pořízeny v dubnu 1834 od známého pražského stavitele varhan a dvorního varhaníka Josefa Gartnera. V plné kráse a funkčnosti se opět rozezněly v roce 2012, zejména zásluhou občanského sdružení Společnost Hojsova Stráž. Sdružení pořádá v kostele i mnoho kulturních akcí, např. pravidelné letní koncerty a štedrovečerní zpívání koled.

prohlídky s výkladem

1. 6. – 30. 9. vždy v sobotu v 19 hod., v neděli 9 hod., pro skupiny možnost objednání v IC Hojsova Stráž nebo na tel.: +420 605 226 518

ITC města Železná Ruda
1. máje 12
340 04 Železná Ruda
tel.: +420 376 397 033
e-mail: itcruda@sumava.net
www.sumava.net/itcruda

Na výlet za krovy z doby Karlovy

Zná se to být neuvěřitelné, ale nikde jinde u nás nenajdete takto ucelený soubor krovů jako na měšťanských domech v Chebu. Něco podobného je k vidění jen v několika málo městech západní Evropy. A městský Nadační fond Historický Cheb plánuje zpřístupnění právě takto jedinečných půdních prostor pěti domů na chebském náměstí Krále Jiřího z Poděbrad.

Vedle zpřístupnění půdních prostor se počítá také s vydáním odborné publikace o chebských krovech, se stálou výstavou ve františkánském kostele nebo s vytvořením www stránek, které představí projekty Nadačního fondu Historický Cheb. V plánu je také edukační program pro školy, pro veřejnost výukové listy a pro malé i velké dřevěná stavebnice, jedinečná připomínka návštěvy Chebu.

Prohlídkový okruh se jmenuje „Pod střechami chebských domů“. Zavede vás kromě čtyř domů v sousedství Špalíčku také do expozice Grünerova domu, kde na vás čeká nejrozsáhlejší expozice, která vám nabídne zajímavý pohled na řemeslné dokonale spoje krovů bez použití jediného hřebíku,

kramle či jiného kousku železa. Navíc je vybavena informačními panely a také audioprůvodcem, který vám povypráví vše o historii i zajímavostech, co se na takových půdách dělo. Prohlídky jsou určeny skupinám do dvaceti osob a nejsou vhodné pro

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Co je to krov?

- a) křídla brouků, která kryjí křídla blanitá
- b) zastarale hrob
- c) nosná konstrukce střechy

2. Co je to kramle?

- a) někomu zdrhnout či utéci
- b) tesařská skoba
- c) samice králíka nebo zajíce

3. Kdo je františkán?

- a) postavička z Kouzelné školky
- b) něco, co nám provoní Vánoce
- c) člen církevního řádu

? Své odpovědi nám pošlete do 15. dubna z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží zajímavé ceny věnované městem Cheb.

opravdu malé děti. Z několika variant prohlídek si vyberou všichni. Laická i odborná veřejnost, školní skupiny, rodiny s dětmi i zahraniční návštěvníci s výkladem v rodném jazyce.

Objednávky prohlídek: Prostřednictvím rezervčního formuláře na www stránkách infocentra města Cheb nebo přímo v infocentru města Cheb.

délka prohlídky: max. 90 min.

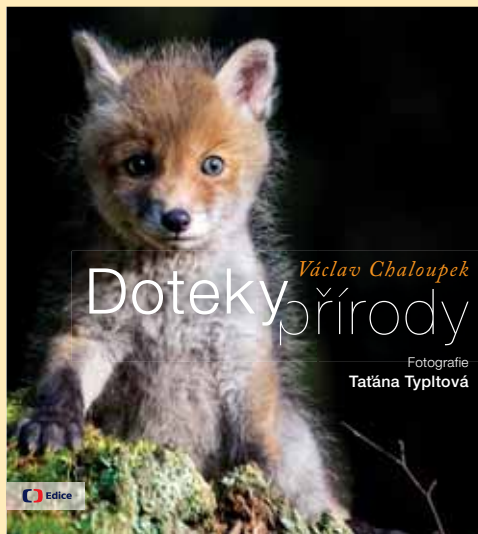
skupiny: max. 20 osob

zahájení prohlídek: od 1. května 2017

Turistické infocentrum města Cheb
 Jateční 476/2, 350 20 Cheb
 tel.: +420 354 440 302
 e-mail: infocentrum@cheb.cz
<http://tic.cheb.cz>

Václav Chaloupek Doteky přírody

Upolín, lakušník, sklenobýl, čertkus... Nejen na tyto rostliny s pohádkovými názvy narazíte v české a moravské krajině, kterou vás provede její znalec a milovník Václav Chaloupek. Ukáže vám místa, kde se dají najít orchideje nebo hříby kováře, zavede vás do lesa, kam chodil s Vydrýskem, liščetem, rysem či s medvídaty, a seznámí vás s jeho dalšími obyvateli. Uslyšíte sebevědomé troubení jelena, hluboké bubláni tetřívka i melancholické zahoukání puštika obecného, neslyšně se kolem vás mihne vlk, mrštně se protáhne lasice kolčava, jako zmije na vás zasycí krutihlav, v trávě najdete sotva narozené srnčce... Jindy zavítáte k rybníkům či na louky a horské stráně a do míst, kam lidská noha vstoupí málokdy. Před vašimi očima se tak odvíjí dobrodružství naší krajiny a toho, co se v ní měsíc po měsíci odehrává. Výpravná kniha s unikátními fotografiemi Taťány Typltové je inspirována autorovými pořady *Minuty z přírody* a *Novinky z přírody*. Autorovo osobité líčení je prodchnuto vzpomínkami a nevšedními zážitky z přírody, s níž je neodmyslitelně spjatý po celý život.

? Jak se jmenoval malý liščí hrdina z jednoho večerníčku Václava Chaloupka?

- a) Madla
- b) Ťap
- c) Tuláček

Své odpovědi nám posílejte do 15. dubna z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

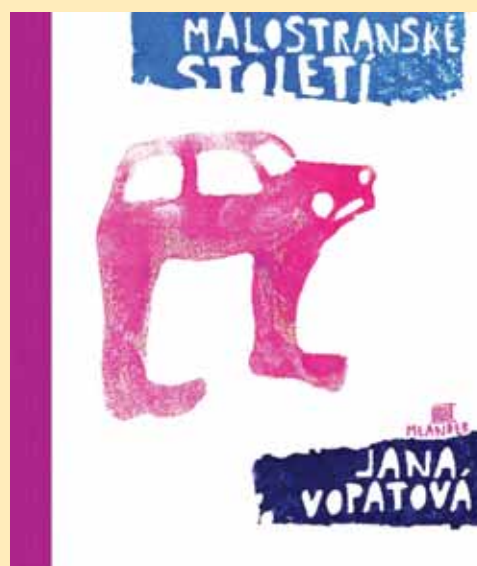
Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize www.ceskatelevize.cz/eshop nebo na telefonním čísle 387 222 555.

Soňa Sirotková Tegmine

Vydejte se na dobrodružnou cestu časem a tajemnými šumavskými zákoutími. Zdá se, že Vroni je na světě úplně sama. Nepamatuje si své jméno, odkud přišla ani co se jí stalo. Nikdo ji nehledá. Vzpomínky se nevrátí po celý dlouhý rok v léčebně. A tak se lékaři rozhodnou zkusit oživit její paměť tak, že Vroni umístí do malebné Lenory spolu s ošetřovatelkou, která bude předstírat, že je její babička. Uprostřed šumavských lesů má žít jako obyčejná středoškolačka. Jenže s příchodem Vroni se v poklidné Lenoře odehraje smrt tragických událostí a do života jí vstoupí tajuplný Ben. Fascinující příběh Vroni se dočká i pokračování, v druhém díle se ocitneme převážně v Praze, jejíž podzemí je svěbytný ztracený svět, který se autorka nyní snaží prozkoumat.

cena: 240 Kč

www.sonasirotkova.cz

Jana Vopatová Malostranské století

Experimentální prvotina mladé autorky, která část života strávila v kouzelném koutě Malé Strany. Kombinuje několik žánrů a literárních prvků. Téměř každá kapitola obsahuje krátké vyprávění, báseň a nakonec faktografickou vsuvku. Výsledkem jsou texty, které jsou současně i ilustracemi. Kniha je však především zábavným průvodcem, malou sbírkou lyrickoepických zastavení, a hlavně také pohádkovou knížkou. A okrajově i návodem ke hraní – k prožití obyčejných chvil tak nějak jinak. Tato půvabná nápaditá knížka je určena nejen hrdým Malostranákům, ale každému, kdo si rád hraje. Dá se do ní kreslit a psát, hodí se na doma i ven. A je barevná stejně krásně jako Malá Strana... Kniha vychází za podpory Ministerstva kultury ČR, městské části Praha 1 a přispěvatelů na Startovači.

cena: 255 Kč

www.meander.cz

Mária Lazárová Nela a růžová velryba

Půvabný příběh o přátelství malé holčičky a neobyčejné velrybky. Malá Nela žije s rodiči v krásném domě u moře, ale často je smutná, protože nemá žádného kamaráda. Netuší, že kousek od ní žije v moři malá růžová velryba Lily, která má podobný problém. Všechny velrybí děti až na malého Tomíka se jí smějí kvůli odlišné barvě. Jednoho dne se Lily zatoulá k pobřeží, setká se s Nelou a padnou si do oka. Brzy jejich přátelství projde zatěžkávací zkouškou. Maminka Lily uvízne u břehu a Nela musí své nevěřící rodiče přesvědčit o tom, že zde velryby skutečně žijí a jedna z nich potřebuje pomoc. Jednoduše a vtipně vyprávěný příběh o neobyčejném setkání přináší dětem i skryté poselství o bohatství, které se ukrývá pod hladinou moře, a o potřebě je ochraňovat.

cena: 229 Kč

www.kniha.cz

Labská stezka

Ústecký kraj z výšky nebo ze sedla kola

Ústecký kraj je jedním z nejvíce kopcovitých krajů posetých nespočtem rozhleden a vyhlídek. Na svých toulkách čtyřmi destinacemi Ústeckého kraje, tedy Českým Švýcarskem, Českým středohořím, Krušnými horami a Dolním Poohřím, můžete pro načerpání inspirace tento kraj navštívit nejdříve imaginárně na www.branadocech.cz, kde najdete tipy na výlety, turistické atrakce a akce v regionu.

Nejznámější vyhlídkou je Pravčická brána v Českém Švýcarsku u obce Hřensko, která je národní přírodní památkou. Výhled ze skalních vyhlídek u Pravčické brány vám otevře pěkný pohled do kraje, otevře před vámi panorama Dlouhodobských stěn, uvidíte odtud také Pravčický kužel s Křídelními stěnami a malebnou přírodu Českého Švýcarska.

Velmi vyhledávanou vyhlídkou ve spojení s adrenalinovým zážitkem je via ferrata na Pastýřské stěně. Pastýřská stěna je jednou z turistických zajímavostí města Děčína. Tato devadesátimetrová pískovcová stěna se rozprostírá na levém břehu řeky Labe a vrcholek skály nabízí ojedinělý pohled na starou část města Děčína, kterému dominuje Děčínský zámek tyčící se nad údolím řeky Labe. Via ferrata byla veřejnosti zpřístupněna roku 2014. V tuto dobu bylo na stěně vybudováno 5 lezeckých cest. Počet zajištěných cest se postupně navyšoval a aktuálně je na stěně už 14 různě obtížných cest.

Snad nejdále je vidět z vyhaslé sopky Českého středohoří Milešovky, která ční do výšky 350 m a je největrnější horou s nejvíce bouřemi u nás, a proto

je nazývána hromovou horou. Na vrcholu se nachází výletní restaurace.

Romantický výlet Labským kaňonem, ať už na kole po Labské stezce nebo na výletní lodi, která proplouvá známým malebným úsekem Portou Bohemicou, můžete zakončit vyhlídkou z hradu Střekov nebo od kostelíku v Dubici.

Krušné hory si každý spojuje s horou Klínovec, ačkoliv se o tento vrchol pomyslně dělíme s Karlovarským krajem. Vrchol Klínovce znají nejvíce lyžaři, neboť zde končí hned tři sedačkové lanovky, některé s celoročním provozem. Zimní sezona je tu dlouhá, protože na severních svazích se sníh drží až do dubna, a jakmile odtaje, začíná sezona určená cyklistům. Na sjezdovkách je vybudován trail park, kde si svou trasu najde každý cyklista podle své výkonnosti.

Ve východní části Krušných hor funguje více než 50 let jednosedáčková lanová dráha, která vás z Krupky nedaleko Teplic vyveze na Komáří vížku. Rozhled je odtud na svahy Krušných hor i kopce Českého středohoří a za pěkného počasí lze dohlédnout až do Krkonoš.

V Dolním Poohří stojí za návštěvu Schillerova rozhledna, připomínající loď v krajině, u obce Kryry. V době výstavby Schillerovy rozhledny v roce 1905 to bylo právě 100 let od úmrtí německého básníka Friedricha Schillera, proto byla z úcty pojmenována po něm. Říká se o ní, že je nejvíce fotogenickou rozhlednou v Čechách. Na rozhlednu vede 122 schodů. Má dva ochozy, oba jsou turistům přístupné. Před rozhlednou je zajímavý, tzv. havraní kámen z roku 2014. Má zvláštní symboliku. Je na něm vyobrazena matka s dítětem, dále znak Kryr – havran a také otisky menší a větší ruky. Když svoji ruku do otisku vložíte a něco si přejete, tak se vám přání splní.

Pravčická brána; foto © Z. Patzelt

Cyklisté u vodní nádrže Fláje

Pohled z Milešovky

Via ferrata a Děčínský zámek

Hotel Komáří vížka

Ústecký kraj je protkán sítí čtyř páteřních cyklostezek, kterých je většinovým investorem. Labská stezka je evropským cykloturistickým fenoménem. Je vedena na území 2 států a 7 spolkových zemí v rámci Německa a 4 krajů v České republice.

Z celkových cca 400 km na území České republiky připadá na Ústecký kraj 96 kilometrů. Destinační agentura České středohoří na svých webových stránkách nabízí tipy na výlety po Labské stezce i okolí, které najdete na www.ceskestredohori.info/labska-stezka-a-cyklotrasy.

Krušnohorská magistrála s délkou 136,5 kilometru je na české straně nejdůležitější dálkovou cyklistickou linií podél česko-německé hranice.

Vede po celém hřebeni Krušných hor od Děčínského Sněžníku přes Klínovec podél česko-německé hranice a nabízí obrovský potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. Díky propojkám do sousedního Saska vznikl jedinečný cykloregion, tzv. Krušnohorský žebřík. Obě trasy mají napojení na Labskou cyklostezku, a nabízí se tak téměř 600 km okružních cyklotras. Ve spolupráci se sousedním Karlovarským krajem připravuje Ústecký kraj rozšíření cykloregionu na celé území Krušných hor, kde se v Chebu napojí na Cyklostezku Ohře. V roce 2015 byla zahájena příprava projektové dokumentace na výstavbu prvních 22 kilometrů I. etapy, kde se jedná o nejvíce kritické úseky z hlediska

průjezdnosti a bezpečnosti cyklistů. Podobně se připravuje s Libereckým krajem vznik cykloregionu v oblasti Lužických hor, zatím s pracovním názvem „Krajinou podstávkových domů na kole“. Cyklostezka Ploučnice o délce 28 kilometrů má nadregionální charakter a spojuje Ústecký a Liberecký kraj. Začíná v Děčíně na spojnici s Labskou stezkou, prochází údolím řeky Ploučnice směrem na Benešov nad Ploučnicí a ve Starém Šachově přechází do Libereckého kraje.

www.branadocech.cz

Brána do Čech
Krásu hledejte doma

Voda, kolo a film se spojí na konferenci Stop and Stay

Voda, kolo, film spojuje... tak zní letošní podtitul konference Stop and Stay, kterou pořádá Destinační agentura Dolní Poohří. Devátý ročník se opět přesouvá do dalšího města na řece Ohři, tentokrát se zastaví 26. a 27. dubna 2017 v Klášterci nad Ohří. Vedle společenského setkání, série zajímavých přednášek a inspirací bude jeho součástí i předpremiéra nového filmu o Dolním Poohří.

„Pro letošní rok jsme trochu změnilí rozložení dvoudenního programu. Začínáme ve středu společenským večerem a přednášky a diskuse pak budou pokračovat po celý čtvrtek. Z dotazníků, které účastníci předchozích ročníků vyplnili, totiž vyplynulo, že většina z nich nemá na celé dva dny čas. Museli si proto vybírat jen jeden konferenční den, a některé zajímavé příspěvky jim přitom mohly uniknout,“ vysvětlila ředitelka Destinační agentury Dolní Poohří Libuše Novotná Pokorná.

Program konference je rozdělen do tří částí – první se věnuje vodě, přesněji inspiracím pro marketing oblastí spojených s vodou, jako je tomu u Dolního Poohří. Zmíněné inspirace přinese

účastníkům třeba Baťův kanál či Pohádkové Poohří. Druhý blok nese podtitul „s kolem okolo řek“ a opět bude přinášet zajímavé zkušenosti, tentokrát s cykloturistikou. Mimo jiné se představí Cykloprojekty Nadace Partnerství či nedaleká Labská stezka. Třetím tématem devátého ročníku konference Stop and Stay je film. Posлуhači se dozví o aktivitách Filmové kanceláře Ústeckého kraje i o jedné z nejoblíbenějších filmových destinací regionu – Žatci. Součástí tohoto odpoledního bloku bude i představení nového krátkého filmu o Dolním Poohří, který natočil filmař Jaromír Malý. Své inspirace pro film tento známý reklamní režisér představil už na minulém ročníku konference v Lounech.

Konference se bude konat v kině Egerie v Klášterci nad Ohří. Jednacímu dni bude předcházet ve středu 26. dubna setkání na zámku v Klášterci nad Ohří. Účastníky konference zasvěťte do tajemství historie města místní divadelní spolek KLAS.

Destinační agentura Dolní Poohří pořádá konferenci již počtvrté, postupně se zastavila v Žatci, Kadani a Lounech. Jejimi partnery jsou Západočeská univerzita v Plzni, CzechTourism, Centrum cestovního ruchu Litoměřice a město Klášterec nad Ohří. Mediálně akci podporují internetový magazín www.e-region.cz, magazín KAM po Česku, časopis pro cestovní ruch Travel profi, měsíčník COT, Pohledy AMB a TIM.

Přihlášky je možné zasílat prostřednictvím internetových stránek www.stopandstay.cz. Na tomto webu lze také listovat přednáškami z předchozích ročníků konference.

Destinační agentura Dolní Poohří, o. p. s.
 Sladovna, Masarykova 356, 438 01 Žatec
 mobil: +420 731 086 714
 e-mail: info@dolnipooehri.eu
www.dolnipooehri.eu

Destinační agentura Dolní Poohří, o.p.s.
 pořádá konferenci cestovního ruchu
STOP & STAY
 na téma „Voda, kolo a film spojuje...“
 která se uskuteční v kině „Egerie“ v Klášterci nad Ohří
 ve dnech 26. a 27. dubna 2017

Více informací na: www.stopandstay.cz, www.dolnipooehri.cz

Partneři konference:

Kadaň – město plné památek a zajímavostí

Město Kadaň láká nepřehledným množstvím historických památek a kulturního vyžití. Navštívit zde můžete malebné náměstí, kde je dominantní památkou krásná gotická, bílá radniční věž, vysoká 53,7 m. Výstup veřejnosti na věž se uskutečňuje v měsících hlavní turistické sezony.

Sídlo TIC v č. p. 7

Radniční věž

Letní Kadaň

Uprostřed náměstí vzhlíží do výšky **sloup Nejsvětější Trojice**, tzv. morový, a opodál se nachází barokní městská kašna, dříve nazývaná Šlikovský rybník. V blízkosti náměstí stojí **Kadaňský hrad**, kde můžete zhlédnout expozici „Dějiny a stavební vývoj Kadaňského hradu“. Nejvýznamnější památkou Kadaně je bezesporu **františkánský klášter Čtrnácti sv. Pomocníků**, který je od roku 1995 národní kulturní památkou. V této nádherné stavbě se nachází Městské muzeum, které je zaměřené na mineralogii, život v klášteře a dějiny města.

Nesmíme zapomenout ani na nejužší uličku v ČR, a tou je **Katova ulička** s nejužším bodem

66,1 cm. Procházkou podél řeky Ohře si můžete odpočinout na **nábřeží Maxipsa Fíka**, kde je spousta atrakcí pro děti i dospělé. V letní sezoně můžete navštívit i informační centrum s půjčovnou loděk a šlapadel a malým občerstvením.

Pokud byste se chtěli podívat i do okolí Kadaně, určitě stojí za zmínku vodní nádrž Nechanice, Národní přírodní rezervace Úhošť a přírodní památka Želinský meandr.

Pro turisty je v ulici Jana Švermy v letní sezoně otevřené každý den (duben–říjen) **Turistické informační centrum Kadaň**, kde lze získat spoustu informací o městě a okolí.

Nenechte si ujít:

- 3. června **Narozeniny Maxipsa Fíka**
- 10. června **Párty ve Františkáně**
- 17. června **Kadaňské pivní slavnosti**
- 24. června **Rockfest Vysmáté léto**
- 9.–12. července **Kinematograf bratří Čadíků**
- 26. srpna **CÍSAŘSKÝ DEN®**
- 9.–10. září **Dny evropského dědictví**
- 23. září **Vinobraní**
- 2. prosince **Advent**

Nábřeží Maxipsa Fíka

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Jaká pohádková postavička se spojuje s městem Kadaň?
2. Kolik měří Katova ulička v nejužším bodě?
3. Kde si v Kadani můžete půjčit jízdní kolo?

? Své odpovědi nám pošlete do 15. dubna z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Pro 10 autorů správných odpovědí jsou připraveny ceny věnované městem Kadaň.

Aby se vám naše město a jeho okolí příjemně poznávalo, rozšířili jsme nabídku infocentra o půjčovnu kol. Kola pronajímáme nejen na jeden den, ale až na týden. Můžete tak nejen poznávat památky našeho města, ale také po značených cyklostezkách a cyklotrasách vyrazit za krásami Poohří i Krušnohoří.

Otevřeno máme od 1. dubna do 31. října následovně:

- po 8.00–17.00 hod.
- út 8.00–16.00 hod.
- st 8.00–17.00 hod.
- čt 8.00–16.00 hod.
- pá 8.00–16.30 hod.
- so 8.30–17.00 hod.
- ne 8.30–17.00 hod.

Turistické informační centrum Kadaň
 Jana Švermy 7, Kadaň 432 01
 tel.: +420 474 319 550
 mobil: + 420 725 763 497
 e-mail: infocentrum@mesto-kadan.cz
www.mesto-kadan.cz

Tajemný ztracený klášter v Českém Dubu

Ten se po mnohaletém úsilí podařilo najít, ale tím záhady místa neskončily.

Nádvoří johanitské komendy

V blízkosti kláštera se má nacházet rozsáhlý systém chodeb. Ve druhé polovině 17. století zaujaly dokonce jezuita Bohuslava Balbína, který je popsal v souvislosti s vylámaním chodby do sousední tvrze nesoucí jméno Rabena.

Dr. Tomáš Edel v říjnu 1991 objevil v jednom z místních domů pozůstatky románsko-gotické stavby, která původně tvořila komendu rytířsko-špitálního řádu sv. Jana Jeruzalémského. Z vůle krále Václava I. ji zbudoval český šlechtic Havel

z Lemberka se svou ženou sv. Zdislavou. Mezi lety 1991 až 1993 byly s pomocí speleologů objeveny a postupně vyčištěny její sklepní prostory. Pod úrovní mladší podlahy byla odkryta jímka k zachytávání protékající vody. Na ni navazovala odvodňovací štola, ústící do hradebního příkopu. Řada místních lidí tvrdí, že jejich pradědové věděli o podzemních chodbách, do kterých lezli, a údajně se jim podařilo projít až do kruhového sálu. Jeho existenci se však prokázat nepodařilo. Objevena byla zatím jediná, přibližně 80 metrů dlouhá, pravděpodobně úniková chodba, nazvaná Kancléřskou štolou. Podle historiků souvisel systém podzemních chodeb s opevněným klášterem, stojícím na strategickém místě obchodní stezky mezi Prahou a Žitavskem.

www.cdub.cz

z Lemberka se svou ženou sv. Zdislavou. Mezi lety 1991 až 1993 byly s pomocí speleologů objeveny a postupně vyčištěny její sklepní prostory. Pod úrovní mladší podlahy byla odkryta jímka k zachytávání protékající vody. Na ni navazovala odvodňovací štola, ústící do hradebního příkopu.

Řada místních lidí tvrdí, že jejich pradědové věděli o podzemních

Zámek Sychrov – parkové průčelí

Rok renesanční šlechty v Libereckém kraji

V roce 2016 navštívilo osm památkových objektů v Libereckém kraji, spravovaných NPÚ ÚPS na Sychrově, celkem 472 318 návštěvníků. Tématem nové sezony 2017 je Rok renesanční šlechty.

Na **hradě Bezděz** se veřejnosti poprvé ve dnech 14. až 17. dubna představí tři dřevorezby, které prošly restaurátorskými zásahy. Na **Frydlantě** bude sezona zahájena Renesančním hodováním. V zámecké kuchyni se bude vařit, péct a zámek bude znít stará hudba. Celoročně je zde nabízena dětská prohlídka. Na **Grabštejně** budou kromě stavebněhistorických prohlídek probíhat i noční prohlídky. K vidění bude nově nainstalovaná výstava z dílny A. Drašnara, zabývající se historií a jednotlivými druhy tortury. Na zámku **Hrubý Rohozec** budou realizovány dětské zkrácené prohlídky během celé sezony, a to o všech víkendech. O hlavních prázdninách potom denně kromě pondělí. Na **Lemberku** zahájují sezonu zpřístupněním středověké věže. Návštěvníci také zhlédnou výstavu věnovanou svaté Zdislavě. Na celoročně zpřístupněném **Sychrově** probíhá od 1. března nová výstava na téma panenky a hračky šlechtických dětí. První dubnový víkend se zde odehrají pohádkové prohlídky Rozum a štěstí. **Hrad Trosky** vstupuje do sezony s novým kastelánem. K novinkám akcí budou patřit například provazochodci. Na **Zákupech** byly upraveny názvy prohlídkových tras, aby jasně vystihovaly historickou etapu, k níž se interiéry váží. Na objektech došlo k sjednocení vstupného základních okruhů následovně. Sychrov a Frydlant mají vstupné 150 Kč, Bezděz a Trosky 80 Kč, zbývající objekty 120 Kč.

Miroslav Foltýn

Budou Krkonoše rájem tunelářů?

Je až k nevíře, s jakými nápady mohou naše politické strany, zvláště ve volebním roce, přijít a s čím je EU ochotna souhlasit. K nejzajímavějším nápadům, které předčasně unikly na veřejnost, patří připravované výběrové řízení pro tuneláře, které bude vypsané počátkem dubna 2017.

Smyslem akce je v co nejkratší době vybrat nejlepší nabídku na dodávku tří tunelů vedoucích pod krkonošským masivem. Cílem je lepší dopravní obslužnost mezi Českem a Polskem prostřednictvím tří tunelů: z Harrachova do Szklarske Poreby a ze Špindlerova Mlýna nebo Pece pod Sněžkou se společným vyústěním v Karpaczi. Na české straně je propojí čtyřproudá dálnice, která nahradí stávající Krkonošskou magistrálu a která postupně naváže na stávající dálniční síť v Praze. Podobně budou postupovat i Poláci směrem k Varšavě. Každý tunel má mít dva tubusy a souběh tunelů pod nejvyšší českou horou bude neobvyklým řešením, které nemá ve světě obdoby. Zadání projektu jde tak daleko, že v plánovaném místě setkání obou tunelů, přesně pod státní hranicí, má vzniknout podzemní parkoviště s výtahem vedoucím na vrchol Sněžky, ústící hned

vedle Poštovny. Celý projekt má být spolufinancován z prostředků EU. Zlí jazykové tvrdí, že drobnou píhou na kráse celé akci je místo pro předložení nabídek. Nejlepší tuneláři totiž musí nabídky předkládat výhradně osobně a ve speciálně k tomuto účelu zřízené podatelně. Tou je pražská Bartolomějská ulice č. 6.

-babok-

Kam s dětmi za zážitkem na Hradecku

HRADECKU

Nejen pohádkové putování Hradcem Králové – i pro letošní hlavní turistickou sezonu je pro děti a jejich rodiče připraveno setkání s vilami a skřítky z hradeckých domů a prostranství. Průvodcované putování s maňásky podle pohádkových knížek paní Marty Pohnerové startuje vždy od Infocentra Hradec Králové.

Pro dospěláky jsou potom připravena večerní putování městem. Kouzlo večerního města bude ještě umocněno návštěvou jedné z jeho hlavních turistických atrakcí.

Termíny a další informace na www.hkinfo.cz.

Turistický hradecký vláček – od Muzea východních Čech se po některé z pravidelných tras můžete v letošním roce vydat už od 15. dubna. Čeká vás projížďka se zajímavým výkladem, takže si při poznávání města ani neunavíte nohy. Jízdní řád naleznete na www.dpmhk.cz.

Karlova Koruna v Chlumci nad Cídlinou – barokní zámek vám nabízí hned několik zážitků. Můžete otevřít 13. komnatu s hrabětem Octaviánem nebo si zámek prohlédnout s komtesou Norou. V parku na vás čekají hned dva okruhy pohádkové stezky, kde poznáte nejrůznější pohádkové bytosti. www.karlovakoruna-zamek.cz

Pokud se i s vašimi ratolestmi chcete opravdu vyřádit, nevynechte návštěvu chlumeckého **Fajn-Parku** a užijte si spoustu zábavy v Hopsálově, Zvířátkově, Bosově či Dinoparku. www.fajnpark.cz

Archeopark Věstary – nabízí pohled do pravěku z nejrůznějších úhlů, a pokud si chcete pravěk užít na vlastní kůži, tak navštivte některou z víkendových tematických akcí. www.archeoparkvestary.cz

Podoorlický skanzen v Krňovicích – aneb poznejte, jak se žilo za dob našich prababiček a prohlédněte si krásné roubené stavby z oblasti východních

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Kdo to byl hrabě?

- a) někdo, kdo obratně zacházel s hráběmi
- b) někdo z řádu hrabavých
- c) někdo, kdo byl příslušníkem vyšší šlechty

2. Co je to slemeno?

- a) horský hřeben či hřbet
- b) směs jílu a rašeliny
- c) rod suchozemských nahých plžů

3. V okolí obce Věstary se odehrála?

- a) bitva tří císařů 1805
- b) bitva prusko-rakouské války 1866
- c) bitva se Švédy 1639

Své odpovědi nám pošlete do 15. dubna

z www.kampocesku.cz/souteze nebo
poštou na adresu redakce. Deset autorů

**správných odpovědí obdrží zajímavé ceny
věnované destinační společností Hradecko.**

Čech. Ve skanzenu se konají nejrůznější akce, při kterých můžete vidět pečení chleba v peci, zpracování přírodních materiálů původními technikami nebo se projet na voze taženém koněm. www.krnovice.cz

Třebechovické muzeum betlémů – hlavní expozice muzea, Mechanický proboštův betlém, uchvátí dospělé návštěvníky i děti. Obdivovat můžete nejen mechanismus, který ho pohání, ale vše, co betlém představuje. www.betlem.cz

www.hradecko.eu

Městské muzeum

Rotunda sv. Kateřiny

Česká Třebová – zblízka i z výšky

Pokud na jaře zavítáte do České Třebové, určitě nevynechte naučnou stezku „Krok za krokem“, nenáročný okruh zastavenou částí města, který vás zavede k památkám a atraktivitám města. Zastavte se v informačním centru pro prospekt, který vám stezku podrobně přiblíží.

Rozhledna Kozlov

Přímo v centru je **městské muzeum** pyšnicí se stálou expozicí „Dopravní křižovatky aneb do České Třebové vlakem, Velőrexem, letadlem i lodí“ a od 6. dubna i tematickou výstavou „Naši výborníci – výtvarná zpodobení významných osobností“. Dalším zastavením je **rotunda sv. Kateřiny** – jediná dochovaná románská rotunda ve východních Čechách a jedna z 25 rotund v Česku. Od července (do té doby pouze na objednání) je možná vnitřní prohlídka této památky. Procházku můžete zakončit odpočinkem v nádherném **městském parku Javorka**.

Na Kozlovském kopci (4 km od města) můžete vystoupat na **rozhlednu Maxe Švabinského**. Od 10 do 18 hod. je otevřena v květnu a červnu o víkendech a státních svátcích, v červenci a srpnu denně. Vedle ní je turistická chata, kde se můžete občerstvit a pokračovat ve výletu k nedaleké **Chaloupce Maxe Švabinského**. Prohlídka expozice přístupná v červenci a srpnu denně mimo pondělí od 9 do 17 hod. trvá 40 minut. Kromě pozoruhodného interiéru a exteriéru představí osudy obyvatel chaloupky, z nichž nejznámější byl Max Švabinský, český malíř generace umělců, kteří položili základy moderního výtvarného umění.

Nedaleko Kozlova leží **Pravěká osada Křivoulik**, skanzen seznamující návštěvníky s tím, jak se žilo od příchodu moderního člověka až po dobu raného středověku.

Duben je ideální měsíc spojit návštěvu města s kulturním zážitkem. Od 19. do 29. dubna zde probíhá **Hudební festival Antonína Bennewitze**, na kterém vystoupí Jaroslav Svěčený, Virtuosi Pragenses, Jitka Hosprová, Pavel Svoboda, Eva Garajová nebo skupina Cigánski diabli ze Slovenska.

Turistické informační centrum Česká Třebová
Staré náměstí 78
560 02 Česká Třebová
tel.: +420 465 500 211
e-mail: info@ceska-trebova.cz
www.ceska-trebova.cz

LITOMYŠL
lázně ducha

ZAHÁJENÍ 6. LITOMYŠLSKÉ LÁZEŇSKÉ SEZÓNY

- Žlutý pes
- Ondřej Ruml
- Sestry Havelkovy
- Thom Artway
- auto-moto veteráni
- fotoateliér na ulici
- swingová tančírna

- průvod kolonádou
- soutěž lázeňské prameny
- pivní a sluneční lázně
- architektonické prohlídky
- moderuje Václav Žmolík
- vše pod dohledem Četnické pátrací stanice Pardubice

LITOMYŠL • 26. – 30. DUBNA 2017

**LÁZNĚ
LITOMYŠL
LÉČÍ
LASKAVOU
LEGRACÍ!**

Toulovcovy maštale

S dětmi za zábavou do Pardubického kraje

VÝCHODNÍ ČECHY

Mamutíkův vodní park na Dolní Moravě

Mamutíkův vodní park na Dolní Moravě – voda v horní části parku vyvěrá v potůčcích, ty se dále větví, mizí pod povrchem nebo roztáčí mlýnské kolo. Z potůčků se pak stane říčka, která spojuje celý areál a končí v brouzdališti. Říčka přivádí vodu do korýtek, stavidel a dřevěných sudů, kde můžete k vodním experimentům využít dřevěné lodičky.

Lesní zážitkový park na Dolní Moravě – zdejší čtyři pohádkové domečky najdete na stromech v různých výškách. Například do nejvyššího domečku se dostanou jen děti nejodvážnější, protože sem vede pouze lanový most nebo šplhací tunel a na jeho vrcholu se tyčí obří tobogán pro cestu zpět. Starším a nebojácnějším dětem je určen Úkryt v divočině, který je seznámí s pravidly pro přežití v přírodě. K zábavě či experimentům s interaktivními hrami a nástroji pro nejmenší od 3 let

slouží Herna. Malí kutilové a řemeslníci si v „Chýši“ užijí pracovní stůl s náradím, kuchaři zase kuchyňku s nádobím.

Pískový svět na Dolní Moravě – určen je malým objevitelům, zlatokopům a archeologům. Z písku si tu mohou postavit třeba Divoký západ, hledat stopy zvířat nebo kostru mamuta.

Peklo na Čertovině u Hlinska – pokud vaše děti často a rády zlobí, co je vzít do pekla? Naše peklo je jediné svého druhu nejen u nás, ale i na celém světě. Za pekelnou branou čeká pět pater zábavy a jeho nitro je v hloubce 12 m pod zemí. A věřte, že čerti si připravili zábavu pro hráčky všech věkových kategorií.

Peklo Čertovina

Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi – snad všechny děti milují loutky. Dopřejte jim tedy magický svět loutek a výstavu „Malý pán“, inspirovanou úspěšným loutkovým filmem, který se natáčel v reálné přírodě bez použití počítačové animace.

Toulovcovy maštale – lákají vaše děti toulky přírodou? Dopřejte jim labyrint pískovcových skal protkaný množstvím značených tras. Každoročně tato místa uchvátí mnoho návštěvníků.

Když malí nevědí, velcí poradí...

Čemu se v Pardubickém kraji říká Kuňka?

- a) žábě, co nezavře pusu
- b) dětem, co huhňají
- c) hradu z počátku 15. století

Své odpovědi nám pošlete do 15. dubna z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží zajímavé ceny věnované Destinační společnosti Východní Čechy.

Toulovcova rozhledna

Muzeum řemesel Letohrad – pokud vaše děti zajímá spíše technika, stále rády něco montují a hodně se ptají, co to je, tady si samy odpoví na své otázky.

Perníková chaloupka pod Kuňkou – kdyby nic jiného, návštěva zdejšího muzea perníku a pohádek může být sladkou tečkou za vaším výletem do Pardubického kraje.

Muzeum perníku

www.vychodni-cechy.info

Od Hlinska uvidíte celé východní Čechy

Máte rádi pohled z ptačí perspektivy? Okolí Hlinska nabízí dvě rozhledny: na Zuberském kopci a Vojtěchovskou.

První se nachází jihozápadně od Trhové Kamenice u obce Zubří. Roku 2004 byla pro veřejnost otevřena 55 metrů vysoká telekomunikační věž, vyhlídková plošina je ve výšce 38 metrů a vede k ní 182 schodů. Za dobré viditelnosti lze pozorovat Krkonoše, Orlické hory či Českomoravskou vrchovinu.

Druhou rozhlednu, postavenou 2010, najdete 8 km severovýchodně od Hlinska nad obcí Vojtěchov. Celková výška rozhledny je 16,35 m, poslední vyhlídková terasa je ve výšce 11,7 m a vede k ní 59 schodů.

Vojtěchovská rozhledna

Turistické informační centrum Hlinsko
Čelakovského 561, 539 01 Hlinsko
mob.: +420 731 697 418
e-mail: ic@hlinsko.cz

Tyršova rozhledna v Žamberku

Na Kapelském vrchu na okraji města se nachází dřevěná Tyršova rozhledna. Rozhledna s kamennou podezdívkou a dvěma vyhlídkovými plošinami je známá také pod jménem Rozálka a v letošním roce slaví výročí.

Tato rozhledna, postavená ve tvaru husitské hlásky, měří 20 m a byla slavnostně otevřena v roce 1932. V letošním roce slaví 85. výročí svého vzniku. U této příležitosti byly vyrobeny výroční turistické známky a nálepky rozhledny. Po celou dobu sezony budou mít návštěvníci také možnost zúčastnit se soutěžního kvízu o ceny. V galerii rozhledny najdete výstavu fotografií rozhledny od počátku až po současnost. Neváhejte a přijďte navštívit naši Rozálku.

www.zamberk.cz

Od pravěku k současnosti

V letošním roce si Muzejní spolek v Rychnově nad Kněžnou připomíná 125 let od svého vzniku. Jeho sbírky se staly základem dnešního Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou. Muzeum představí nejzajímavější ze svých sbírek veřejnosti prostřednictvím série výstav od 7. 4. do 2. 7. 2017.

V rámci první výstavy si budou moci návštěvníci prohlédnout například trosky motoru amerického bombardéru B-17 G Leticie, objeveného u Černíkovic, kovářův poklad, náramkový depot, středověkou pec či řemesla od středověku po 20. století. Výstava bude zahájena vernisáží 7. dubna v 17 hodin

v Kolowratském zámku. **Muzeum je otevřeno denně mimo pondělí v době 9–13 / 14–16 hod.**

Unikátní nález – tím je více jak čtyři tisíce let starý hrob náčelníka kultury se šňůrovou keramikou (asi 2 800–2 500 let př. n. l.), konce mladší doby kamenné. Nejvýraznějším projevem zmíněné kultury pravěkých kočovníků byla v ruce tvarovaná keramika nesoucí otisky šňůry. Žádný podobně honosný hrob nebyl dosud v kraji objeven a v Česku patří k ani ne desíti podobným. Ve své době jistě monumentální dílo objevila na okraji cihelny v Kostelci nad Orlicí archeoložka rychnovského muzea PhDr. Martina Beková se svým týmem koncem roku 2016. Dobrou zprávou je, že se veřejnost bude moci seznámit s celým obsahem nálezu na některé z pokračujících výstav rychnovského muzea.

Více na www.moh.cz

Architektura v Ústí nad Orlicí

Město Ústí nad Orlicí se může pochlubit hned několika architektonickými zajímavostmi. V centru města se nachází secesní Hernychova vila z roku 1906. V této nedávno rekonstruované budově jsou expozice městského muzea a v přízemí můžete navštívit stylovou restauraci. Příjemné a klidné posezení nabízí také přilehlý park s lavičkami a fontánou.

Od letošního roku má město na svém území národní kulturní památku. Za tu bylo prohlášeno Roškotovo divadlo. Funkcionalistická budova byla postavena v letech 1935–1936 podle návrhu Kamila Roškota, který je v Evropě nazýván „českým Le Corbusierem“.

Mezi další zajímavé stavby patří barokní kostel, pozdně secesní budova gymnázia, empírová budova starého vlakového nádraží, ale také nová budova ZUŠ a kovová stavba rozhledny na Andrlově chlumu.

Na všechny památky a zajímavá místa ve městě vás dovede 14kilometrová trasa turistického okruhu městem, který můžete projít pěšky nebo projet na kole. Sportovní aktivity si můžete obohatit o návštěvu skateparkové haly, aquaparku nebo krytého bazénu se slanou vodou. Připraven na sezonu je také areál Cakle a 40 km cyklostezek v okolí města.

[ou] Město Ústí nad Orlicí

Turistické informační centrum
Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí
tel.: +420 465 514 271
e-mail: ic@muuo.cz
www.ustinadorlici.cz

Východní stěna

Východní stěna – detail

Objev na zámku Kunštát

Zámek Kunštát na Blanensku byl původně jeden z nejstarších moravských hradů ze 13. století, který byl postupně přestavěn na renesanční a barokní zámek. Zámek obklopuje park ze 17. století, jehož součástí je ojedinělý psí hřbitov. Může se také pyšnit vykládanými parketami, které jsou nejstarší ve střední Evropě. V současné době je zámek pod správou Národního památkového ústavu.

Návštěvníci zámku v Kunštátu budou moci od června zhlédnout unikátní figurální malbu, kterou odkryli památkáři v jedné z nejstarších částí areálu. Výpravny cyklus s rytířskou tematikou odborníci datovali do první poloviny 14. století. Místnost s malbou bude vrcholem nové prohlídkové trasy s názvem Hrad. Nová trasa návštěvníky seznámí s nejstarším stavebním a majetkoprávním vývojem kunštátského zámku, mimo jiné i s akcentem na prezentaci metod a výsledků stavebněhistorického průzkumu. „Rozsah malby byl pro všechny velkým překvapením, je na ní více než sto figur,“ uvedl

Jižní stěna

kunštátský kastelán Radim Štěpán. Vzácnou malbu zachránilo to, že byla v první polovině 16. století zabílena. Nedochovaly se přitom ani někdejší gotické klenby, které byly při razantní barokní úpravě strženy. Malba byla podle odborníků součástí reprezentativního sálu někdejšího gotického paláce. „Místnost představovala zřejmě hlavní sál gotického hradu. Předpokládáme, že nebyla malovaná pouze jedna místnost, ale minimálně dvě místnosti měly původně tuto výmalbu,“ uvedl kastelán. Podle něj jde v českém prostředí o unikát. Objednatel musel být vysoce postavený muž, který oplýval velkým bohatstvím. Jediný, kdo podle Štěpána připadá do úvahy, je moravský komorník Gerhard z Kunštátu, který byl za tehdejšího moravského markraběte a pozdějšího římského císaře Karla IV. nejvýznamnějším příslušníkem moravské nobility. Gerhard kromě svého sídla působil i v Brně, kde nechal postavit výstavní dům svého rodu. Rytířský cyklus ve středověku představoval zobrazování rytířského ideálu. Malíř musel mít schválenou předlohu, kterou mohl být třeba rytířský román. Předlohou mohl být vévoda Arnošt, tedy německá rytířská legenda, která se traduje už od 11. století. Tato legenda byla na konci 13. století bestsellerem,

báseň přitom měla 6 000 veršů. „Ve studiu jsme v tomto směru ještě na začátku, nemůžeme přesně literární námět identifikovat a ani přesně určit funkci místnosti,“ uvedl Štěpán. Podle něj nástěnné gotické malby s rytířskými prvky byly obvyklé, ale zachovaly se málokde. Něco podobného nedávno odkryli odborníci na zámku ve Velkém Meziříčí. Už od loňského roku má zámek v Kunštátu prohlídkovou trasu doplněnou o nově restaurované obrazy a nábytek. V zámecké kapli sv. Josefa byla zrestaurována klasicistní vitraj. Dále byly obnoveny zděné konstrukce zámeckého příkopu. Zámek v Kunštátu byl zpřístupněn veřejnosti v roce 2005. Do té doby v něm sídlil Moravský zemský archiv. Nová prohlídková trasa s unikátním objevem bude otevřena letos v červnu. Bude ale jen na objednávky, s maximálním počtem deseti návštěvníků, aby se malba nepoškodila.

Věřím, že unikátní objev přispěje ke zvýšení návštěvnosti zámku Kunštát. Na zámek přijelo přes 10 000 lidí, což je zhruba o tisícovku více než o rok dříve. Hned po zchátralých Uherčicích jde ale o nejméně navštěvovanou památku z hradů a zámků v Jihomoravském kraji.

Marie Kulinkovská

foto © SZ Kunštát

Turistická sezona 2017 ve Vyškově

Stejně jako v minulých letech, tak i v letošním roce si město Vyškov připravilo pro návštěvníky a své obyvatele řadu zajímavých kulturních setkání. Přijďte se sami přesvědčit, co všechno si tu pro vás letos přichystali.

V sobotu 29. dubna bude na Masarykově náměstí zahájena nová turistická sezona. Přípravený bude bohatý kulturní program s hudebním doprovodem, turistický pochod k Osvobození Vyškova včetně soutěží pro děti.

Ve dnech 5. a 6. května proběhne již XXV. ročník tradiční RALLY Vyškov. Fanoušci vůně spalené benziny uvidí desítky soutěžních posádek.

Po celou turistickou sezonu návštěvníky a obyvatele města potěší pravidelné čtvrtetní promenádní koncerty, které probíhají v odpoledních hodinách pod širým nebem na Masarykově náměstí.

Ještě před prázdninami 3. června se bude konat v pořadí VII. ročník Festivalu Antonína Tučapského – vyškovského rodáka, skladatele a dirigenta. Jedná se o soutěžní přehlídku amatérských dospělých pěveckých sborů.

Na druhou srpnovou neděli (13. srpna) připadá ve Vyškově tradiční pouť s bohatým kulturním programem a zábavou – vystoupení vyškovského folklorního souboru Trnka a Klebetníček, koncerty a představení pro děti i dospělé.

Ve dnech evropského dědictví 9. a 10. září se opět otevírají brány vyškovských památek pro

širokou veřejnost. Návštěvníci se mohou těšit na historický šerm, dobovou hudbu a tanec, historický jarmark apod.

Více informací na
www.vyskov-mesto.cz

Vyrazte do Znojma nejen za vínem...

Letošním hitem je i pivo. Město Znojmo je sice odjakživa známé jako město vína. V posledních letech se o to zasadili především šikovní vinaři se svými vynikajícími víny, za kterými se sjíždějí návštěvníci z celé republiky, a věhlasné Znojenské historické vinobraní. Od roku 2015 se však Znojmo představuje turistům také jako město piva. Tehdy se totiž do bývalého areálu pivovaru vrátila výroba piva, když zde provoz zahájil Znojemský městský pivovar. A letos se areál rozroste o další turisticky atraktivní místo: o zbrusu novou Expozici pivovarnictví.

Ač se nemusí na první pohled zdát, pivo ke Znojmu patří od nepaměti. Vždyť se tu vaří už sedm století! Ať už vezmeme třeba značku Hostan, která dostala svůj název podle místního sládky s právem várečným, nebo Znojenské pivo, které se v místním

pivovaru vaří nyní. A stejně jako umíme vyrobit výborná vína, umíme uvařit i dobré pivo. Tradice pivovarnictví na vás dýchne mimo jiné ve zmiňované Expozici pivovarnictví, která se slavnostně otevírá v pátek 28. dubna. Hlavním

exponátem tu bude původní technologické zařízení varny z roku 1930, které bylo vyrobeno ve Škodových závodech v Plzni. Expozice bude dále mapovat historii a tradici pivovarnictví ve Znojmě a seznámí návštěvníky i se způsobem vaření piva od nejstarších dob až po současnost.

Z areálu pivovaru je to už kousíček k rotundě sv. Kateřiny, národní kulturní památce a pokladu Znojma, odkud je nádherná vyhlídka do údolí řeky Dyje nebo na chrám sv. Mikuláše. U rotundy se navíc nachází i Znojemský hrad, bývalé sídlo moravských Přemyslovců.

Město si můžete prohlédnout jak svrchu z ochozů radniční věže, tak zpod povrchu při návštěvě Znojemského podzemí.

[znojmo](http://znojmo.cz)

www.znojenskabeseda.cz
www.objevteznojmo.eu

ZNOJEMSKÁ
BESEDA

Hradec nad Moravicí

Během celého měsíce dubna mohou návštěvníci zhlédnout zámecké interiéry s jarní a velikonoční výzdobou. Od 9. do 12. května se na zámku koná akce pro děti s názvem Čertův poklad.

V prostoru Velké dvorany se 25. května uskuteční 42. ročník mezinárodního hudebního festivalu Janáčkův máj – pocta Beethovenovi. 55. Beethovenův Hradec (15.–18. června) je mezinárodní interpretační a hudební festival ve hře na housle. Po celou sezonu si mohou návštěvníci prohlédnout historické zámecké interiéry, soukromý knižecí byt, společenské salony, zámeckou kapli, vstupní historickou expozici, knižecí kočár, výstavu loveckých zbraní, výstavu Tatry v umění nebo navštívit výstavu v Bílé věži. Zámek je obklopen třetím největším zámeckým parkem v České republice. Návštěva zámku rozhodně stojí za to...

SZ Hradec nad Moravicí
tel.: +420 553 783 915
e-mail: hradec@npu.cz
www.zamek-hradec.cz

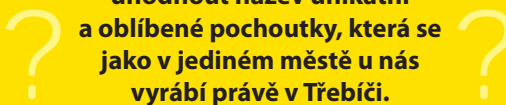

KARTOGRAFIE PRAHA®

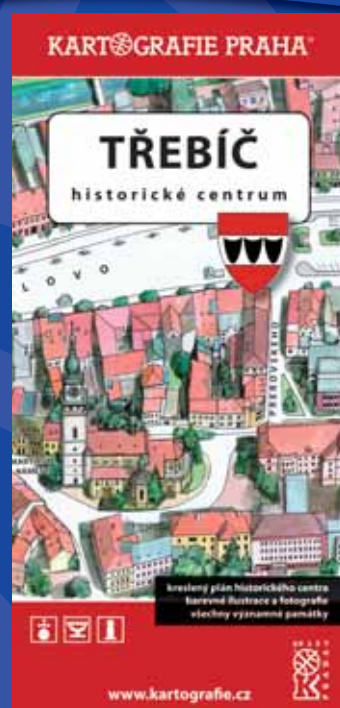

Město Třebíč je známé především jako historické město s mnoha památkami.

Určitě ale nebude pro Vás těžké uhodnout název unikátní a oblíbené pochoutky, která se jako v jediném městě u nás vyrábí právě v Třebíči.

www.kartografie.cz

Své odpovědi nám posílejte do 15. dubna z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží mapy věnované vydavatelstvím Kartografie PRAHA, a.s.

Technické muzeum Tatra

Lašské muzeum

Muzeum Fojtství

Vydejte se do muzea v Kopřivnici

Regionální muzeum v Kopřivnici prezentuje hned čtyři stálé expozice. Návštěvníci mají možnost navštívit Technické muzeum Tatra vč. expozice Dany a Emila Zátokových, expozici v Muzeu Fojtství a Lašské muzeum v Šustalově vile.

Technické muzeum Tatra poskytuje jedinečnou možnost zhlédnout historii světoznámé automobilky TATRA pod jednou střechou. V muzeu je vystaveno na 70 automobilů, nespočet modelů, motorů a světových unikátů. K těm nejvyhledávanějším a nejzajímavějším patří například opakovaná stavba prvního automobilu v Rakousko-Uhersku Präsident, nazývaného též „kočár bez koní“ z 19. století, nebo Tatra 11 z roku 1923. Návštěvníci mohou dále obdivovat Aerosaně V 855 z roku 1942, prototyp aerodynamického vozu V 570, nápadně připomínajícího VW Brouka, Tatra 600 Tatraplan

kabriolet pro Stalina z roku 1949, Tatra 87 proslavenou cestovatelí Hanzelkou a Zikmundem, slavnou Tatra 111 a v neposlední řadě rovněž největší exponát a zároveň Národní kulturní památku – železniční rychlíkový vůz Slovenskou strelu z roku 1936, který vítá návštěvníky přímo u vchodu do muzea.

Muzeum Fojtství je nejstarší stavbou v Kopřivnici. Nahlédněte do života lidí v minulosti, seznamte se s lidovými zvyky a tradicemi, poznejte, jak cestovali naši předkové. Právě zde v roce 1850 začal **Ignác Šustala**, fojtův syn, s výrobou prvních bryček a kočárů.

V **Lašském muzeu** se vydáte za dobrodružstvím po stopách Zdeňka Buriana, kopřivnického rodáka, malíře a ilustrátora známého především svými obrázky z pravěku. Expozici doplňuje umělecká majolika, keramika, kachlová kamna a archeologické nálezy. Původním obyvatel této budovy byl syn zakladatele slavné kočárovky Josef Šustala s rodinou.

provozní doba (otevřeno denně mimo pondělí)
květen–září 9–17 hod.
říjen–duben 9–16 hod.

Regionální muzeum v Kopřivnici, o. p. s.
Záhumenní 367/1, 742 21 Kopřivnice
tel.: +420 556 808 421
e-mail: recepce@tatramuseum.cz
www.tatramuseum.cz

Zbrojovka a město

V letošním roce uplyne 80 let od založení vsetínské zbrojovky. Muzeum regionu Valašsko k tomuto výročí připravilo od 21. března výstavu nazvanou Zbrojovka a město.

První část výstavy se věnuje armádním zbraňám. Návštěvníci mají možnost prohlédnout si znehodnocené originály výrobků speciální techniky, jako jsou kulometry, kanony, munice či pyrotechnické výrobky, rozbušky, tarasnice, dýmovnice, dělobuchy, zapalovače pum, nábojový pás na municí či granáty. Druhá část výstavy představuje civilní výrobu zbrojovky a prezentuje současné firmy Austin Detonator, s. r. o., Galvamet, spol. s r. o.,

foto © Milian Ošťádal

Indet Safety Systems, a. s., a ZVI, a. s. Kromě toho se také dozvíte, jaký vliv měla továrna na urbanistický rozvoj Vsetína, na místní školství, sport a kulturu. Výstava potrvá do 10. června.

www.muzeumvalassko.cz

Velikonoce na Valašsku

Zažijte pravou atmosféru Velikonoc na Valašsku, poznejte velikonoční a jarní zvyky, zavítejte do oživených expozic Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm ve dnech 15.–17. 4. 2017.

Čeká vás velikonoční jarmark s řemeslnými ukázkami, jarní zvyky v podání folklorních souborů a šmi-grust s programem.

- 15. 4. Bílá sobota** | jarmark velikonočního zboží
  - hrají cimbálové muziky KOTÁR a JAVOŘINA
- 16. 4. Hod Boží velikonoční** | tradiční velikonoční a jarní zvyky
  - obchůzky rapačářů z Vigantic
  - v Billově chalupě ochutnávka jarní polévky a barvení kraslic
  - účinkují: MALÁ ONDŘEJNICA, ONDŘEJNICA a cimbálová muzika TRAGAČ

- koncert pěveckého sboru ZDEŇKA ŠIMŮNKA a varhanní preludování Pavly Mikeškové
  - program cimbálové muziky PRAMÍNKY a DANUBE TRIA
  - vyhrává cimbálová muzika BAČA
  - 17. 4. Červené pondělí** | jarní zvyky a tance v podání souborů VRTEK, ÚSMĚV
  - cimbálová muzika ZUŠ Václava Kálíka z Opavy
  - hrají cimbálové muziky Solář a Radegast
- otevřeno: 9–17 hod.

tel.: +420 571 757 111

www.vmp.cz

www.facebook.com/VMPRožnov

VALAŠSKÉ MUZEUM V PŘÍRODĚ
V ROŽNOVĚ POD RADHOŠTĚM
NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKA

Jurkovičova rozhledna

Nejkrásnější moravská dřevěná rozhledna

Dílo slovenského architekta Dušana Samo Jurkoviče. Pokochejte se architekturou Jurkovičovy rozhledny a podívejte se z 18,8 metrů na město Rožnov pod Radhoštěm a jeho okolí.

Otevírací doba:

OTEVŘENA DENNĚ

1. 5.–30. 6. a 1. 9.–15. 10.

od 9.00–17.00 hodin

1. 7.–31. 8.

od 9.00–18.00 hodin

OTEVŘENA POUZE VÍKENDY

A STÁTNÍ SVÁTKY

1.–30. 4. a 16.–31. 10.

10.00–16.00 hodin

27.–31. 12.

denně 10.00–16.00 hodin

MOŽNOST
VEČERNÍCH VÝHLEDŮ
NA ROŽNOV A OKOLÍ

Termíny na: www.visitroznov.cz

Vstupné:

• Základní 30 Kč

• Snížené 15 Kč

• Rodinné 60 Kč

Nejnavštěvovanější zámek Konopiště byl několikrát přestavěn v renesanci i baroku, dnešní podoba je však novogotická. Ročně sem zavítá kolem čtvrt milionu návštěvníků. Na zámku se nachází ..., z nichž většina pochází od rakousko-uherského následníka Františka Ferdinanda d'Este.										
POMŮCKA: RSC, TEE	DRUH TRHAVINY	POPLATKY ZA BYDLENÍ	OXID SIRNATÝ	CITOSLOVCE KONŠKÉHO RŽÁNÍ	SEVERSKÁ ZVÍRATA	SKON	KLOUZAT	NÁŠLAPNÉ NÁLOŽE	PORÁŽKA V BOXU PŘED LIMITEM ZKR.	POMŮCKA PŘI GOLFU
DVAKRÁT ZVÝŠENÝ TÓN A										
1. DÍL TAJENKY						POSLÁNÍ HLASITĚ UPITÍ				
OZNAČENÍ NAŠICH LETADEL			NEPŘÍTOMNOST VZRUŠENÍ HOVOR.							
NAROZEN ZKR.				OBYVATELKY ČÁSTI BRITÁNIE SNÁŠENÍ					OZDOBNÝ PTÁK	ŘECKÉ PÍSMENO
2X SNÍŽENÝ TÓN A					ZNAČKA KILOAMPÉRU ČÁSTICE HMOTY		NÁZEV HLÁSKY P OTÁZKA NA ČAS			
ČÁRA HOVOR.					VYRÁBĚT LÁTKU STARÝ ČES. PENÍZ					
NETKANÁ LÁTKA ZE SRSTI		ZN. GONIO. FUNKCE 2. DÍL TAJENKY				JEDEN PLUS JEDEN DRUH TKANINY				
INICIÁLY HERCE LANDOVSKÉHO			NÁZEV ČASOPISU ZNAČKA SUŠENEK						3. DÍL TAJENKY	VYŠETŘENÍ SRDCE MED. ZKR.
POVRCHOVÝ DŮL				SPZ MOSTU ČIN. LIT. SOUDCE				CHEM. ZN. TELLURU PTÁK BĚZEC		
JAS				KLENOT PÍSMENO ŘECKÉ ABECEDY						
RODIT TELATA					MLHA S KOUREM DATOVÝ NOSIČ					
CHEM. ZN. VÁPNIKU TEXTOVÁ ZPRÁVA				HOKEJOVÝ KLUB ZKR. ZVUK ZVONU		CITOSLOVCE NÁMAHY AUTOMOTO- KLUB ZKR.				ZNAČKA RUSKÉHO AUTA
SPORTOVNÍ KLUB ZKR.			BEDŘICH LIDOVÉ ČAJ ZASTAR.				EVROPSKÁ UNIE ZKR. INIC. HERCE VETČEHÉHO			
KÁCET STROMY					JMÉNO GORILY Z PRAŽSKÉ ZOO					
NÁČRT					TEST					

Správné odpovědi a výherci

Soutěže měsíce březen 2017

Celkem došlo 3 726 odpovědí, z toho 3 415 z internetu a 311 dopisů

Za karlístejnským pokladem

otázka 1: b) ostatek svatých nebo jejich osobní předmět

otázka 2: c) 1378

otázka 3: a) 670 let

soutěžilo: 396 čtenářů; správně 356; špatně 40

výherci: Adéla Bizoňová, Břeclav; Magdaléna Kalinová, Praha; Jitka Nosková, Plzeň; Eva Rosenbaumová, Rakovník; Helena Šnáblová, Pardubice; Šimon Fiala, Karlovy Vary; Rudolf Kisvetr, Praha; Tomáš Konopáč, Praha; Marek Korpáš, Česká Lípa; Radek Neumann, Praha

Žatec

otázka 1: Lojza Lupulín

otázka 2: pivo

otázka 3: 60. ročník

soutěžilo: 393 čtenářů; správně 392; špatně 1

výherci: Mgr. Štěpánka Chaloupková, Zlín; Anna Matějková, Ústí nad Orlicí; Jiří Černín, Ostrava

Již 500 let mají Louny novou tvář

otázka 1: a) České středohoří

otázka 2: b) oltář

otázka 3: b) Jan Kotěra

soutěžilo: 417 čtenářů; správně 352; špatně 65

výherci: Jitka Desenská, Opava; Karolína Fialová, Praha; Jarmila Míčková, Žďar nad Sázavou; Jana Minaříková, Přerov; Lenka Rybářová, Hradec Králové; Renáta Trávníčková, Pardubice; Kateřina Zimová-Machová, Praha; Antonín Bojanovský, Brno; Petr Horálek, Rychnov nad Kněžnou; Jindřich Trejtnar, Rychnov nad Kněžnou

Na školní výlet do Kačenciny pohádkové říše

otázka 1: c) Rampušák

otázka 2: b) v Deštném v Orlických horách

otázka 3: a) Kačencina pohádková říše

soutěžilo: 399 čtenářů; správně 392; špatně 7

výherci: Anna Boňková, České Budějovice; Marie Brožiková, Sokolov; Dana Dědková, Liberec; Dana Kubešová, Kutná Hora; Marcela Matysová, Liberec; Marta Sodomková, Brno; Klára Zachrdlová, Prostějov; Miloš Harsa, Blansko; Josef Šípek, Písek; Jan Zuska, Česká Lípa

Choceň: město v parku – park ve městě

otázka 1: b) Tichá Orlice

otázka 2: a) 35 m

otázka 3: b) Praha – Česká Třebová

soutěžilo: 414 čtenářů; správně 405; špatně 9

výherci: Kamila Dosedelová, Svitavy; Jaroslava Korpašová, Česká Lípa; Dana Nešetřilová, Mělník; Květa Tvarohová, Hodonín; Petr Albrecht, Náchod

Blanenský zámek se otevírá dětem

otázka 1: c) na jižní Moravě

otázka 2: b) umělecká litina

otázka 3: c) bílá věž na modrém poli

otázka 4: b) Muzeum Blanenska

soutěžilo: 408 čtenářů; správně 377; špatně 31

výherci: Věra Kolarczyková, Frýdek-Místek; Miloslava Lajksnerová, Šumperk; Vanessa Leistman, Brno; Zdislava Makariusová, Brno; Miluše Thüringová, Praha; David Balarín, Opava; Miroslav Malásek, Brno; Martin Skala, Pardubice; Jan Slezák, Karlovy Vary; Dalibor Záměta, Tábor

Edice ČT

otázka: Podle kterého vynálezce je malý Alva pojmenován?

odpověď: a) Edison

soutěžilo: 436 čtenářů; správně 432; špatně 4

výherci: Josef Hamušek, Jihlava; Jan Skokan, Praha; Josef Tícha, Bukovany

Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na fotografii?

odpověď: c) Hluboká nad Vltavou

soutěžilo: 444 čtenářů; správně 421; špatně 23

výherci: Renata Fesslová, Žďar nad Sázavou; Andrea Kubátová, Jablonec nad Nisou; Vladimír Vondra, Ústí nad Orlicí

Křížovka

... byli drobní řemeslníci...

soutěžilo: 419 čtenářů; správně 411; špatně 8

výherci: Květoslava Pavličková, Teplice; Josef Herbst, Nymburk; Kamil Re, Bruntál

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

Poznáte místo na fotografii?

a) Okoř (1922) b) Choustník (1908) c) Bezděz (1922)

Tajenku křížovky a odpověď na fotohádanku nám zašlete do 15. dubna z www.kampocesku.cz/souteze nebo na adresu redakce. Dvakrát tři autoři správných odpovědí obdrží mapu věnovanou vydavatelstvím Kartografie PRAHA.

Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s.

Tradice, styl, elegance

OPRAVDOVÉ LÁZNĚ V LÁZNÍCH

- **Komfortní ubytování** v lázeňských hotelech **Nové Lázně******, **Centrální Lázně******, **Maria Spa******, **Hvězda******, **Pacifik******, **Butterfly******, **Vltava******, **Svoboda***** a **Labe*****
- **Garantovaná léčba přírodními zdroji** – minerálními prameny, přírodním Mariiným plynem a slatinou
- **Pitná kúra** přímo v hotelu
- Kvalifikovaný zdravotnický personál a **tým lékařských specialistů**
- Relaxační **wellness & beauty** programy
- Speciální **preventivní programy pro děti** od 4 let
- **Mezinárodní certifikace** - TÜV, EuropeSpa med, Medispa
- **Propojení jednotlivých hotelů** = široká nabídka služeb, maximální komfort a spokojenost našich hostů
- **Karta slev a výhod** Marienbad Kur & Spa Card

Nové Lázně

Centrální Lázně

Maria Spa

Hvězda

Pacifik

Butterfly

Vltava

Svoboda

Labe

PŘEDPLATNÉ

SEND Předplatné s. r. o. | Ve Žlíbku 1800/77 | 193 00 Praha 9
e-mail: send@send.cz | tel.: +420 225 985 225 | mobil: +420 777 333 370

REDAKCE KAM po Česku | Kubelíkova 30 | 130 00 Praha 3
e-mail: redakce@kampocesku.cz | tel.: +420 222 944 816-7 | mobil: +420 602 223 279

www.kampocesku.cz